

Pla d'Acció Intercultural del Districte de Ciutat Vella

2022-2025

GNM

Mesura de Govern
Març 2022

Districte de
Ciutat Vella

Ajuntament
de Barcelona

Índex

1. INTRODUCCIÓ	4
Elements que justifiquen el Pla d'Acció Intercultural de Ciutat Vella	5
La realitat sociodemogràfica de Ciutat Vella	5
Igualtat de drets i oportunitats	6
Reconeixement de la diversitat	7
Interacció positiva, diàleg intercultural i participació	8
2. PRINCIPIS ORIENTADORS	10
El compromís per avançar cap una igualtat real i efectiva de drets, deures i oportunitats de totes les persones, a partir del compromís amb la no discriminació i l'equitat	11
El reconeixement i respecte de la diversitat cultural com un aspecte estructural de la societat que cal tenir present i valorar	11
Facilitar la interacció positiva, la generació de vincles, la participació i el diàleg intercultural en condicions d'igualtat	12
Foment de la participació de persones de diversos orígens i contextos culturals	13
Territorialització i transversalització	14
Feminisme i interseccionalitat	14
3. METODOLOGIA DEL PROCÉS	15
4. PLA D'ACCIÓ	18
Eix 1. Avaluació i coneixement	18
1.1. Dissenyar un sistema de seguiment i avaluació amb perspectiva intercultural per projectes específics.	18
1.2. Introduir millores en la recollida de dades de les persones usuàries, professionals i en l'ús dels serveis per obtenir informació més rigorosa i compartida.....	19
1.3. Generar un sistema de retorn de resultats de projectes que impliqui a la ciutadania.....	20
Eix 2. Formació i millora de les competències interculturals	20
2.1. Formar al personal de l'administració en perspectiva intercultural i millorar l'accés a formacions per part de la ciutadania en general	21
Eix 3. Models organitzatius: cap a una institució més intercultural	23
3.1. Incorporar la diversitat sociocultural de la ciutat en la composició d'equips de treball de l'Ajuntament i en la provisió de serveis.....	23
Eix 4. Coproducció, participació, interacció positiva i diàleg intercultural per a la pràctica democràtica	24
4.1. Promoure la cultura i la pràctica del diàleg intercultural com a instrument fonamental de l'acció municipal conjuntament amb la ciutadania	24
4.2. Afavorir la generació d'espais i oportunitats per a la interacció positiva i la generació de vincles i relacions en condició d'igualtat.....	25
4.3. Garantir la presència i representació de la diversitat de la ciutadania del districte i fomentar la seva participació en els diferents espais de participació i presa de decisions.....	26
4.4. Fomentar mètodes i pràctiques de coproducció amb una perspectiva intercultural a les diferents àrees de l'administració.....	26

4.5. Millorar la comunicació interna de l'administració per la implementació de la perspectiva intercultural en els projectes.....	29
--	----

Eix 5. Accessibilitat: una Administració Pública més propera i compromesa amb la igualtat de drets i oportunitats 30

5.1. Garantir la igualtat de tracte i d'accés de tothom als serveis i equipaments municipals	30
5.2. Millorar l'accessibilitat lingüística dels projectes i serveis de l'administració.	30
5.3. Generar mètodes de comunicació més accessibles a la població diversa, més enllà del llenguatge escrit.	32
5.4. Facilitar l'accessibilitat de la ciutadania a la gestió d'activitats a l'espai públic.	33
5.5. Implementar eines i mètodes de participació innovadors per tal de connectar amb la diversitat cultural del districte.	34

5. METODOLOGIA DE DESPLEGAMENT 36

Espais de governança i seguiment 36

Metodologia de treball 39

Principis de funcionament.....	39
Procediment metodològic	39

Calendari 41

Pressupost 41

Annex I..... 42

Annex II..... 43

1. INTRODUCCIÓ

La perspectiva intercultural pretén contribuir a la transformació social promovent canvis en les dinàmiques d'exclusió, discriminació, invisibilització i desigualtat que es donen envers determinats col·lectius i persones que son llegides o pertanyen a cultures minoritzades.

A partir de la feina realitzada en mandats anteriors, el Districte de Ciutat Vella ha impulsat l'elaboració d'un Pla d'Acció Intercultural, amb la voluntat de consolidar la incorporació de la perspectiva intercultural en el desenvolupament de les seves polítiques.

Al 2021 l'Ajuntament de Barcelona va elaborar el Pla Barcelona Intercultural 2021-2030 (PBI), que representa el nou marc estratègic del qual ha de partir el conjunt de polítiques municipals per incorporar la perspectiva intercultural als seus programes i línies d'actuació. Entre les mesures incloses en el PBI hi ha l'impuls de plans d'acció interculturals en els districtes de la ciutat, entesos com eines per incorporar la perspectiva intercultural a les accions de treball de tots els districtes. En aquest context, el Pla d'Acció Intercultural del Districte alinea els seus objectius i propostes d'actuació amb els eixos de treball i objectius previstos pel PBI, per tal d'impulsar l'articulació i el treball en xarxa amb els agents de barri i aprofundir en la transversalització de la perspectiva intercultural en la seva estructura tecnicoadministrativa.

El reconeixement de la pluralitat de maneres de pensar, fer i sentir de les persones que viuen a Ciutat Vella és un primer pas indispensable per posar en valor la diversitat del Districte una diversitat que és cultural, d'origen, ètnicoracial, religiosa, lingüística, de gènere, sexual, d'edats, etc.

Conèixer i reconèixer aquesta diversitat implica assumir l'existència de les similituds i les diferències entre persones i col·lectius. La identitat cultural és constitueix a partir d'un procés dinàmic i en relació amb altres dimensions socials com el gènere, la religió, l'edat, l'orientació sexual, les capacitats funcionals, l'estatus socioeconòmic, etc. Per tant, a l'hora de parlar de diversitat cultural, hem de tenir en compte que una persona no representa a una cultura, i que una cultura no és viscuda igual per totes les persones que la conformen.

D'altra banda, comprendre la diversitat cultural també implica reconèixer que aquesta ofereix un ampli ventall de maneres de pensar, fer i sentir temes d'interès general com la salut, l'educació, l'economia o les arts. És sobretot en aquests espais de reconeixement mutu on es dona l'intercanvi de coneixements originals i particulars, que amplien els nostres aprenentatges amb contribucions a la vida política, intel·lectual, econòmica, emocional, moral i espiritual del conjunt de la ciutat.

L'impuls de les relacions des de la interacció i el diàleg crític és el principi, que conjuntament amb el reconeixement de la diversitat i la igualtat de drets, caracteritza un model de polítiques públiques interculturals o amb perspectiva intercultural.

Més enllà del reconeixement de la diversitat cultural i de la interacció positiva, es promou la construcció de marcs i metodologies que permetin abordar els reptes i les necessitats de la ciutat de manera conjunta, a partir del diàleg entre persones de diversos bagatges o orígens culturals, amb l'objectiu de produir progressives condicions d'igualtat de drets i d'oportunitats.

El diàleg es materialitza a partir d'un entramat de relacions on els veïns i les veïnes participen en la construcció conjunta de la ciutat, des de la seva singularitat, sentint-se part i formant part de la ciutat.

El diàleg també contempla una dimensió d'autocrítica, fent visibles les relacions de poder jeràrquiques, així com les relacions d'interdependència imprescindibles per al sosteniment de la vida conjunta. El diàleg crític, contribueix a la construcció d'una identitat plural i comuna de ciutat però respectuosa amb les singularitats.

Elements que justifiquen el Pla d'Acció Intercultural de Ciutat Vella

El Pla d'Acció Intercultural del Districte de Ciutat Vella (PAIDCV) es nodreix del Pla Barcelona Intercultural 2021-2030, que ha impulsat l'Ajuntament de Barcelona, des de la sisena Tinència d'Alcaldia de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat i del Comissionat de Diàleg Intercultural i Pluralisme Religios. Aquest Pla actualitza i substitueix l'anterior Pla Barcelona Interculturalitat (PBI) del 2010.

Per a l'elaboració del PBI es va realitzar un diagnòstic de la situació actual de la ciutat des de la perspectiva intercultural a partir d'informació quantitativa, basat en un anàlisi sociodemogràfic, i amb una part important d'informació qualitativa mitjançant entrevistes amb professionals de les diferents àrees municipals i un procés participatiu amb aportacions d'agents de la societat civil. Aquest diagnòstic presenta en les seves conclusions uns reptes, que es recullen en les línies que planteja el Pla d'Acció Intercultural de Ciutat Vella.

La realitat sociodemogràfica de Ciutat Vella

Incorporem un resum de les dades demogràfiques que reflecteixen la diversitat des del punt de vista de l'origen al districte de Ciutat Vella, tenint en compte que les dades només indiquen una part de la realitat poblacional del districte i que no es té en compte la població nacionalitzada i la població invisibilitzada, com en el cas de les persones gitanes¹. En aquest sentit, la mirada intercultural pren com a punt de partida la constatació d'una realitat social i cultural diversa, on hi conviuen persones de diferents contextos culturals.

Així, les estadístiques municipals indiquen que en els últims 11 anys s'ha produït un augment en la població del districte nascuda a l'estranger de 12 punts (per sobre de l'augment global de la ciutat de Barcelona, 7 punts), passant del 40,5% (2010) al 52,6% (2021)². Aquestes xifres representen un 13,8% de la població estrangera total de Barcelona (al 2010 la població estrangera de Ciutat Vella representava un 14,5% del total de la ciutat).. Durant aquests anys podem comprovar que la distribució de la variació de població estrangera entre barris ha sigut desigual, el Raval i el Casc Antic, Santa Caterina i la Ribera son els barris on menys ha augmentat amb percentatges per sota de la mitjana (6,1 i 10,7 punts més respectivament), la Barceloneta amb una pujada mitjana i el Gòtic amb la pujada més alta (26 punts més).

Al 2021 estan registrades 152 nacionalitats diferents a Ciutat Vella i fins a 190 països de naixement. La paquistanesa és la majoritària amb un 13,8%, seguida de la italiana (11,1%), la bengalí (8,4%), la filipina (8,1%) i la marroquina (6,1%). Hi ha diferències significatives per barris en quant a la distribució, com al barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, on la població majoritària és la italiana (13,8%), seguida de la francesa (11,1%), la marroquina (8,4%), l'anglesa (8,1%) i l'alemanya (6,1%). La població pakistanesa, tot i que és majoritària al districte, en aquest barri només representa el 4,7%.

---

¹ La Llei Orgànica de Protecció de Dades de 2019 (art. 9) regula que les dades sensibles com l'origen ètnic o racial només es podran tractar amb consentiment explícit de l'interessat/ada a més d'altres circumstàncies. <https://protecciondatos-lopd.com/empresas/wp-content/uploads/2019/08/BOCG-12-A-13-1.pdf>

² Sense incloure els residents sense domicili fix empadronats en els Centres de Serveis Socials. Informació extreta dels informes del [departament d'estadística de l'Ajuntament de Barcelona](#).

La diversitat és també lingüística i religiosa presència al districte de 56 centres de culte (majoritàriament catòlics i cristians amb 39 centres i seguits pels centres islàmics amb 12 centres) de fins a 9 confessions diferents³.

D'altra banda, del diagnòstic de ciutat, se'n desprenen una sèrie de conclusions que es relacionen amb la realitat del districte.

Igualtat de drets i oportunitats

Existeixen **desigualtats vinculades al marc jurídic que condicionen l'accés a alguns serveis bàsics**, com el de la salut, però també al mercat laboral, a l'habitatge, la representació i participació política de les persones extracomunitàries. Des de Ciutat Vella es treballa de manera estreta amb el servei d'Orientació i Assessorament a les Persones Immigrades (SOAPI) per la millora de l'accés de les veïnes del districte als serveis públics, assessorant respecte les condicions de regularització de les seves situacions administratives. Amb la reforma del reglament d'estrangeria per fer possible la regularització dels i les persones menors d'edat sense referents quan arriben a la majoria d'edat, s'obre una oportunitat per regularitzar la seva situació facilitant itineraris formatius i professionals que permeten la seva inserció laboral en condicions no precàries i d'estabilitat. En aquest sentit també s'ha iniciat una línia de treball al districte.

Incorporar la mirada intercultural a la tasca diària implica contribuir al canvi en les dinàmiques d'exclusió, discriminació, invisibilització i desigualtat que es donen envers determinats col·lectius pertanyents a cultures minoritzades. En aquest sentit, des del Pla d'Acció Intercultural del Districte de Ciutat Vella, s'entén la perspectiva intercultural com una estratègia, una metodologia, un procés en permanent relació i negociació que afavoreix les relacions interculturals i el principi d'igualtat de drets i oportunitats i no discriminació.

S'identifiquen també **barreres d'accés** en igualtat de condicions a **serveis i equipaments municipals** a causa, en part, d'una adaptació insuficient a la realitat diversa de la ciutat i que pot plantejar situacions de discriminació.

En aquest àmbit cal continuar treballant en la millora de les formacions adreçades a professionals dels serveis públics, que suposaria una millora qualitativa en el servei que s'ofereix a la ciutadania, així com un replantejament dels serveis adreçats a tothom per adaptar-los a la diversitat de la població a la que s'adrecen.

Des del treball de proximitat que es realitza a districte cal posar l'accent en els reptes o obstacles per a la materialització d'alguns drets com ara, la garantia dels drets en els centres educatius i en contextos laborals, la dignificació dels espais de culte i l'equiparació en drets de les diverses tradicions religioses.

Ja al mandat passat es van impulsar i acompanyar accions per reduir aquests obstacles com la creació conjunta amb les diferents comunitats religioses d'una campanya de fulletons informatius de les diverses festivitats religioses del districte, el seguiment del compliment de la Mesura de govern sobre la garantia de tracte igualitari⁴, l'impuls i acompanyament de la instrucció sobre la garantia la diversitat alimentària als menjadors escolars⁵ o la creació del

---

³ Dades extretes de la [memòria de la OAR de 2019](#)

⁴ [Mesura de govern sobre la garantia del tracte igualitari sobre la diversitat religiosa quant a la realització d'activitats puntuals en l'àmbit públic](#)

⁵ [Instrucció sobre la diversitat alimentària dels menjadors escolars als centres educatius gestionats pel Consorci d'Educació de Barcelona](#)

primer Punt de Defensa de Drets Laborals de la ciutat. Cal però mantenir la interlocució constant amb els veïns i veïnes en relació a aquests reptes per poder seguir avançant.

El repartiment d'alumnat estranger entre educació pública i privada és prou desigual a la ciutat, amb el 64,7% de l'alumnat d'origen estranger matriculat a escoles públiques (curs 2017-18) quan, en termes globals, el 58,6% de l'alumnat assisteix a escoles concertades o privades. Tot i això, gràcies als plans contra la segregació educativa i entre el 2010 i el 2019 el percentatge de corresponsabilització ha millorat de manera que l'alumnat d'origen estranger a l'escola pública ha passat d'un 73,2% a un 63,2%.

A Ciutat Vella la distribució desigual de la població estrangera entre els centres públics i concertats encara és significativa. Es comprova també una bretxa entre l'educació obligatòria i la postobligatòria, a tall d'exemple, l'alumnat amb nacionalitat estrangera del segon cicle d'educació infantil pel curs 2019-2020 va ser del 47% davant del 21% d'alumnat estranger escolaritzat a batxillerat.

Es necessita continuar treballant en la millora de les oportunitats educatives i la cobertura de les necessitats que presenten els infants en coordinació i col·laboració amb l'administració educativa i els agents socials, incloent una millora en els programes educatius per a joves i en els projectes adreçats a la petita infància. Cal seguir impulsant programes com el Projecte Prometeus per a la garantia de les transicions educatives i el foment de l'educació postobligatòria. També caldrà seguir treballant en la igualtat de drets, afavorint que els òrgans de participació de la comunitat educativa dels centres reflecteixin la diversitat de famílies que la componen.

Reconeixement de la diversitat

La **conclusió principal és que la diversitat encara no es reconeix com un element estructural de la identitat de la ciutat**. En aquest sentit cal desvincular el concepte de diversitat del de migració i conjuntament aquests dos conceptes del de pluralisme religiós. Un exemple d'aquesta associació és el tractament del poble gitano com a poble estranger. Les persones del poble gitano han estat històricament arrelades al districte i cal seguir impulsant i acompanyant iniciatives de recuperació i reconeixement de la memòria com les mitgeres que, al mandat passat, van fixar la memòria de la Rumba Catalana al Carrer de la Cera, la tasca que desenvolupa el primer l'Ecomuseu Urbà Gitano de la ciutat al Raval o el faristol inaugurat en aquest mandat que fixa la memòria de la Gran Batuda Antigítana del 1749 a Sant Pere Santa Caterina i la Ribera.

La nova plaça d'Idrissa Diallo o el faristol en commemoració del Dia Internacional de les Llengües Maternes formen part també d'aquest treball per ampliar i reconèixer la diversitat de la ciutat en elements simbòlics que contribueixen construir la narrativa històrica de la ciutat. La memòria col·lectiva es nodreix de la diversitat pròpia del territori també a través de les expressions culturals i les celebracions i festivitats populars i religioses. En aquest sentit comptem al districte amb una iniciativa comunitària rellevant, el Calendari de festivitats del Raval (iniciativa del Grup Interreligiós del Raval) que cal seguir recolzant i que ha de servir com a punt de partida per a la resta de barris del districte.

Des de molts àmbits on s'impulsen polítiques interculturals **no es treballa suficientment la dimensió comunicativa i encara no s'ha incorporat una narrativa que no posi l'accent només en les complexitats relacionades amb la diversitat**. La traducció de materials comunicatius a les llengües presents al Districte, així com repensar la comunicació en clau de diversitat, és un dels reptes que també es recull al Pla d'Acció Intercultural. Tenir present la diversitat de les persones a les quals cal adreçar-se i fins i tot crear espais de comunicació específics, són reptes a desenvolupar.

Un dels aspectes centrals en aquest àmbit és que **les institucions i els diferents espais i actors de la societat civil no reflecteixen la diversitat de la ciutat.**

En aquest sentit **cal destinar més esforços a l'adaptació dels equipaments i serveis municipals per al reconeixement de la diversitat i per generar confiança en el sistema.** Un dels principals reptes del districte és incidir en la programació dels equipaments culturals i també dels equipaments esportius a través de l'adaptació dels mateixos a les diverses pràctiques esportives minoritàries. Ja hi ha experiències tant en casals de barri com en el cas d'algunes pistes esportives (tant pel que fa a la gestió com a la seva adequació) però cal donar un pas més endavant.

En aquest Pla d'Acció posem l'accent també en la incorporació de la diversitat cultural en els processos de contractació pública a través d'elements que posin en valor els sabers de les persones d'orígens i contextos culturals diversos. Així com també un impuls de la formació i capacitatció en competències interculturals per a les persones que ja treballen per a l'Ajuntament.

Interacció positiva, diàleg intercultural i participació

En general, es té la percepció que **hi ha més coexistència que convivència o interacció positiva** i no es disposen de gaires dades.

El disseny de l'espai públic també pot determinar processos segregadors, caldrà treballar per prioritzar les persones i millorar els entorns, per tal que siguin espais més segurs o accessibles amb especial atenció al punt de vista de les dones i les nenes.

El present Pla també recull el repte de la participació de les persones d'orígens i contextos culturals diversos en la definició de l'espai públic. Es proposa dissenyar les accions de participació des del moment de la seva concepció amb criteris d'interculturalitat amb especial atenció en l'àmbit comunicatiu, tal i com s'ha fet durant els últims dos mandats en la reforma de la majoria d'espais públics a Ciutat Vella.

Els espais formals i informals de participació municipal no incorporen la mirada intercultural ni reflecteixen la diversitat d'orígens i de contextos socioculturals. Per aquest motiu, es fa necessari avaluar els recursos amb els quals compten els consells per desenvolupar el nivell i la qualitat de la participació que volem.

Al mandat passat s'inicien diverses accions com la traducció de les convocatòries informatives dels òrgans de govern i participació, així com la facilitació de traducció i espais de cura per infants. Tot i així, aquestes propostes no han donat resultats del tot positius, per tant, cal posar especial atenció en avaluar els recursos i mesures de suport necessàries per trobar fórmules que millorin la diversitat en la composició dels òrgans i fomentin la participació real.

En l'àmbit de l'esport, eina clau de foment de la interacció positiva, es detecta que no totes les entitats esportives reflecteixen la diversitat sociocultural dels barris on es troben, que cal incrementar la formació intercultural en l'àmbit de l'esport i la dificultat de les persones estrangeres per poder federar-se.

Cal continuar treballant en la diversificació dels espais i entitats esportives, incorporant perfils professionals que facilitin aquesta adaptació, però també adequant els espais esportius per a pràctiques no generalitzades.

Així com cal també seguir treballant en facilitar la trobada i la interacció entre famílies de la mà dels centres educatius i les entitats i col·lectius comunitaris, en aquest sentit la línia de treball

iniciada al mandat passat amb el Servei de Mediació Comunitària i Intercultural ha estat rellevant.

En definitiva, aquest Pla d'Acció es proposa donar resposta a les situacions plantejades a través de la millora de la transversalització de la perspectiva intercultural en diferents àrees de la política pública del Districte per tal de consolidar i ampliar el treball realitzat i obrir nous espais de treball que permetin multiplicar la tasca d'incidència en els àmbits temàtics prioritzats. Al mateix temps, aquesta transversalització implica de manera inequívoca una contextualització permanent per garantir el sentit d'unes mesures aterrades i connectades amb les particularitats de Ciutat Vella.

2. PRINCIPIS ORIENTADORS

El Pla d'Acció Intercultural del Districte de Ciutat Vella es nodreix del treball desenvolupat pel Programa Barcelona Interculturalitat, per altres àrees de l'Ajuntament, pel teixit associatiu i per la ciutadania.

No existeix una manera única d'explicar la interculturalitat. D'entre les diverses aproximacions en el Pla del 2010, l'Ajuntament de Barcelona va optar per explicar la perspectiva a partir de 3 principis que permeten traslladar de manera sintètica i clara què persegueix la interculturalitat. Aquest marc, amb petites diferències i matisos en funció del context i d'on es posen els èmfasis, s'ha consolidat i es revalida en el nou Pla d'Interculturalitat de Barcelona 2021-2030. Entenent això, els principis orientadors de la interculturalitat son: la **igualtat de drets i d'oportunitats**, el **reconeixement de la diversitat** i la **interacció i el diàleg intercultural**.

Responent al context social i al moment del procés intercultural en que es troba immersa la ciutat de Barcelona i el Districte de Ciutat Vella actualment, hem considerat que era necessari ampliar aquests principis, per reflectir una nova conceptualització de la diversitat cultural i de la finalitat del Pla.

Aquest Pla d'Acció s'adreça al conjunt de la ciutadania i no només a les persones migrades o de contextos culturals i religions minoritzades. La voluntat de construir una ciutat més respectuosa amb la diversitat cultural i religiosa interpel·la al conjunt de la ciutadania. El conjunt de polítiques que es volen impulsar des del Pla entenen que la diversitat cultural i religiosa és un valor i una riquesa que una ciutat de drets com Barcelona, ha de promoure, garantir i defensar. També que **la incorporació de la perspectiva intercultural ha de permetre la construcció d'una política municipal més justa, equitativa i plural per al conjunt de la ciutadania**.

Per avançar cap a una ciutat intercultural, el Pla també ha d'abordar diferents dimensions de la vida de les persones, i no només l'eix de l'origen cultural. Assolir els principis de la interculturalitat requereix d'unes accions transformadores que modifiquin el context en el que es desenvolupen les polítiques públiques, amb capacitat per incidir des de l'arrel en les desigualtats estructurals. El Pla incorpora accions adreçades a impulsar polítiques econòmiques, educatives, de salut i de gestió cultural, entre d'altres, per construir una ciutat justa i equitativa des de la perspectiva intercultural. Per facilitar la seva incorporació en el conjunt de les polítiques municipals, el Pla impulsarà la transversalitat de la perspectiva intercultural promovent un canvi institucional en el conjunt de l'administració local.

Es parteix d'una concepció de la cultura i de la identitat com un procés obert, flexible, dinàmic, de diàleg i d'intercanvi individual i col·lectiu. Des d'aquesta perspectiva s'entén que cada persona és diversa en sí mateixa i que les cultures no responen a compartiments estancs formats per col·lectius de persones homogènies.

Un dels objectius és contribuir a revertir les desigualtats per raó d'origen cultural o creença religiosa. Les persones d'origens i contextos culturals diversos, o llegides com a membres de cultures o religions minoritzades pateixen aquestes desigualtats, però no sempre de la mateixa manera. La variable cultura o religió s'entrecrua amb altres eixos de desigualtat com la identitat i l'expressió de gènere, l'orientació sexual, l'edat, l'experiència migratòria, la situació administrativa, el color de la pell, la xarxa de suport i cures, etc. generant diferents experiències d'opressió, privilegi i/o resistència. Una política intercultural amb voluntat transformadora ha de tenir present aquesta simultaneïtat d'eixos de desigualtat per analitzar, des d'una perspectiva interseccional, les diverses situacions i establir les condicions necessàries perquè tothom pugui gaudir d'unes bones condicions de vida.

L'atenció al conjunt de la ciutadania, la inclusió de **les diferents dimensions de la vida d'una persona**, **l'atenció a la diversitat**, la **transversalitat**, el **feminisme** i la **interseccionalitat**, complementen i amplien els principis de l'enfocament intercultural, i esdevenen també principis orientadors del Pla.

Aquesta nova visió permet un anàlisi més complex de la diversitat cultural i una definició de polítiques públiques més adients pel context polític, econòmic, social i cultural actual.

El compromís per avançar cap una igualtat real i efectiva de drets, deures i oportunitats de totes les persones, a partir del compromís amb la no discriminació i l'equitat

Per avançar en la interculturalitat és imprescindible caminar cap a un context d'igualtat real, amb un accés universal als drets i serveis que es posen a disposició del conjunt de la ciutadania. Per afavorir la creació d'entorns, serveis i relacions inclusives i equitatives, es necessita una bateria de polítiques dirigides a incidir i revertir les situacions de desigualtat, exclusió, discriminació i de vulneració dels drets fonamentals. Sempre respectant la singularitat de cada persona i sense activar processos d'aculturació o d'assimilació cultural.

Una mirada intercultural a la diversitat cultural inclou les diferències i les similituds, no només entre persones d'orígens i contextos culturals i religiosos diferents sinó també entre els i les membres d'un mateix col·lectiu.

Les persones som diverses respecte a múltiples eixos i dimensions. Estem travessades i constituïdes per organitzadors socials, que no sempre operen o emergeixen de la mateixa manera o amb la mateixa importància. L'origen cultural, la identitat i expressió de gènere, l'orientació sexual, les capacitats, les edats, les creences religioses, les ideologies polítiques, la formació, l'estat civil o la forma de composició familiar, el coneixement dels idiomes oficials, la situació administrativa, el color de pell, l'experiència migratòria, les condicions socioeconòmiques, etc. poden generar situacions de major o menor vulnerabilitat que s'han de tenir en consideració a l'hora d'impulsar, implementar i avaluar polítiques interculturals.

En aquest sentit, el Pla complementa la perspectiva intercultural amb una perspectiva interseccional per entendre les maneres en què la cultura s'entrecrua amb altres eixos de desigualtat en cada situació concreta i poder fer front als privilegis, a les diverses experiències d'opressió, de desigualtat i de resistència en tota la seva complexitat.

El reconeixement i respecte de la diversitat cultural com un aspecte estructural de la societat que cal tenir present i valorar

Situem el reconeixement de la diversitat cultural en un marc de defensa i de promoció dels drets humans. Reconeixem el dret a la diferència i a l'expressió d'unes manifestacions artístiques, religioses, lingüístiques, gastronòmiques, de costums, de valors, espiritualitat o de cosmovisions que han d'estar presents, en igualtat de condicions i d'oportunitats, en el marc d'una societat democràtica, plural i heterogènia.

El nostre sistema cultural ha privilegiat una forma de pensament únic que determina qui, com i des de quin posicionament es té el poder i la validesa per parlar, ser, estar, sentir i saber en el món. Aquest sistema genera unes jerarquies globals, lingüístiques, culturals, econòmiques, epistemològiques, sexuals, humanes, etc. que s'entrellacen les unes amb les altres i s'articulen entorn el capitalisme, la raça i el sistema cisheteronormatiu.

En aquest context de relacions culturals desiguals, el principi de reconeixement de la diversitat cultural planteja accions orientades a equilibrar les relacions de poder entre els sistemes culturals, a recuperar la memòria històrica i a reparar les desigualtats amb accions específiques.

La perspectiva intercultural parteix d'una concepció de la cultura com un sistema obert, dinàmic i en continua comunicació amb la resta de sistemes culturals. Des d'aquesta perspectiva, el reconeixement de la diversitat cultural no és simple contemplació o tolerància passiva de les diverses cultures existents a la ciutat. Es tracta d'orientar accions que, més enllà d'afavorir relacions de coexistència multicultural, generin oportunitats per reconèixer i respectar les formes de pensar, saber, estar i sentir minoritzades, reconeixent les contribucions de les diferents cultures al conjunt de la ciutat.

El reconeixement de la diversitat cultural també ens ha de permetre generar espais de confluència on posar en relació les diverses formes de pensament, sabers, experiències i maneres de fer respecte a temes d'interès general com la salut, l'economia, l'habitatge, l'educació, la diversitat sexual i de gènere, l'ús de l'espai públic, les xarxes de suport i cura, etc. per construir la ciutat com un espai col·lectiu, divers, inclusiu i compartit.

Facilitar la interacció positiva, la generació de vincles, la participació i el diàleg intercultural en condicions d'igualtat

El foment i l'impuls de relacions és l'element clau i diferenciador del model intercultural respecte altres models pluriculturals com el multiculturalisme. En el model intercultural es posa l'accent en les relacions interpersonals, és a dir entre persones de diversos orígens i contextos culturals i no entre les diferents cultures.

Les persones no són cultures. Cap persona representa l'essència pura de cap cultura. Més aviat, la nostra identitat cultural està configurada per una sèrie de trets culturals amb els que ens identifiquem i que compartim amb altres persones. Aquest canvi de mirada és important perquè ens ajuda a comprendre la diversitat existent dins d'una mateixa cultura, alhora que ens permet crear noves identitats culturals més enllà de visions essencialistes configurades a partir d'una única dimensió de la persona. Aquest procés relacional ens permet trencar l'esquema "nosaltres/ells"⁶ basat en un sistema de pensament dicotòmic, jeràrquic i opositiu, sustentat sobre la dimensió cultural com a única dimensió de la identitat d'una persona, per poder avançar en la construcció d'un "nosaltres" més ampli, divers, inclusiu i equitatiu.

Aquest tipus de relacions requereixen unes competències de comunicació intercultural basades en el diàleg, l'intercanvi, l'escolta activa, l'empatia, l'autoconeixement i l'autocrítica per construir una concepció de la identitat i de la diferència que no es basi en l'enfrontament, l'exclusió i el rebuig a la resta d'identitats. En aquest marc, també resulta necessari identificar els obstacles que impedeixen aquestes relacions, per abordar-los de manera proactiva, des del diàleg i la mediació intercultural, tenint en compte les desigualtats i relacions de poder en el context de la relació i la negociació.

En el foment de relacions i de diàleg intercultural és bàsic desenvolupar accions als barris que permetin obrir espais de relació entre els veïns i les veïnes al seu entorn relacional més proper. A partir de la identificació d'interessos, desitjos i necessitats comunes, es poden iniciar processos de participació comunitària que incorporin els sabers, visions, experiències i valors

---

⁶ La construcció de la dicotomia "nosaltres/ells" es basa sovint en una concepció essencialista de la cultura com quelcom "natural" i "donat", que defineix de manera "immutable" la identitat de les persones. Aquesta forma d'objectivar la identitat reforça la concepció segons la qual la societat està dividida en "grups" diferenciats, cadascú amb les seves pròpies característiques i actituds definitòries. Alhora, aquest "essencialisme de la diferència" ofereix arguments que es poden utilitzar fàcilment per legitimar la jerarquització racial de la societat.

de tots els veïns i les veïnes en la construcció conjunta d'un model de ciutat inclusiu, divers i equitatiu.

En el marc del Pla i en consonància amb la Mesura de Govern per al Foment de la participació de persones d'orígens i contextos culturals diversos en els canals de participació⁷ i el nou Reglament de participació ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona (aprovació prevista per aquest any 2022), complementarem els 3 principis de la interculturalitat amb el foment de la participació de persones de diversos orígens i contextos culturals en els mecanismes de participació i decisió de la política local.

Foment de la participació de persones de diversos orígens i contextos culturals

El nou Reglament de participació ciutadana, que serà aprovat properament, reconeix la diversitat de la ciutat i insta a l'Ajuntament a posar els mitjans necessaris per fer possible la participació de tota la ciutadania.

En aquest marc, s'entén per participació quan la ciutadania pren part del conjunt de decisions polítiques que li afecten, transcendent la seva individualitat per tenir un posicionament col·lectiu. Totes les persones que viuen a Barcelona han de poder tenir la capacitat d'incidir en les polítiques de la ciutat. La participació activa és un repte per tota la ciutadania, però és important tenir en compte que les persones de cultures minoritzades s'enfronten a més obstacles i dificultats per participar en uns canals de participació política pensats des de la societat majoritària.

Moltes persones d'orígens i contextos culturals diversos disposen de menys ingressos i d'instabilitat econòmica, la qual cosa pot fer que sigui més difícil participar en activitats polítiques. El tipus de llenguatge que s'utilitza en les consultes polítiques també és un factor que dificulta la participació. Les persones que no són parlants natives, que tenen un coneixement més baix o amb dificultats per entendre un vocabulari tècnic, poden tenir més dificultats per poder participar de manera efectiva, per entendre el sistema polític i les diferents possibilitats de participació ciutadana que ofereix. Un altre element que dificulta o afavoreix la participació és sentir-se convidat a participar. Les xarxes basades en afiliacions ètniques, lingüístiques o religioses poden facilitar la mobilització i la participació en qüestions que són pertinents a un grup determinat o pel conjunt de la població de la ciutat. La manca de representació política de les persones migrades, la desconfiança en les institucions, o no tenir un sentiment de pertinença poden ser elements dissuasius a l'hora de participar en política o en la presa de decisions de caire polític.

Les polítiques municipals han de reflectir la diversitat de la ciutat, han de garantir una major presència de persones de diversos orígens i contextos culturals en els canals de participació alhora que també han d'incloure una visió intercultural dels mecanismes de participació, incorporant noves metodologies i recursos adequats per fer possible aquesta participació diversa. Un dels mecanismes per fomentar la participació que s'estableixen a la ciutat de Barcelona és l'ampliació del dret a participació a les persones majors de 16 anys que estan empadronades a la ciutat. Aquesta ampliació permet garantir el dret a la participació amb independència dels criteris que determinen l'accés a l'exercici del dret a vot que atorga el sistema electoral.

---

⁷ La mesura de govern es pot consultar en el següent enllaç:

https://ajuntament.barcelona.cat/bcnacciointercultural/sites/default/files/documentos/mesura_participacio_diversa1.pdf

Territorialització i transversalització

La territorialització és un model de governança des de la proximitat, entesa com a forma de respondre millor a les necessitats de la ciutadania. Aquest model té com pilars els principis de la unitat de govern i de coordinació entre diferents sectors i departaments d'una administració.

En altres paraules, el principi de territorialització fa referència a la manera en que els plans i serveis municipals, que acostumen a dissenyar-se des de les àrees centrals, prenen la dimensió territorial des del primer moment: és a dir, es conceptualitzen i s'elaboren amb la mirada estratègica posada en les necessitats i potencialitats del territori. En aquest sentit, la territorialització representa una oportunitat per posar al centre de l'acció municipal la resposta a les necessitats del territori.

En definitiva, la territorialització aporta coherència a l'acció municipal i a les polítiques públiques, facilitant la definició de plans o estratègies adaptades a les necessitats dels districtes, des del moment en que es conceptualitza el procés d'elaboració de qualsevol pla o servei.

D'altra banda, entenem transversalitzar com la metodologia d'intervenció que ha de permetre impactar en la incorporació de l'enfocament intercultural en les actuacions del Districte. Es tracta, per tant, d'una instrumentació organitzativa que assegura el desenvolupament d'aquest enfocament en les actuacions de l'administració, tenint com a objectiu final incorporar la perspectiva intercultural als diferents serveis, projectes i accions que es duen a terme al territori.

La transversalització de la perspectiva intercultural s'ha d'entendre com un procés que consideri les implicacions de qualsevol política pública en les persones, en funció de la categoria racial mitjançant la qual son representades socialment, per tal de que l'acció de l'administració eviti la perpetuació de la inequitat i de la jerarquizació racial.

Feminisme i interseccionalitat

Les polítiques públiques amb perspectiva intercultural han d'incorporar una mirada feminista. Promoure la igualtat implica també l'equitat de gènere i combatre els aspectes més estructurals de la desigualtat de gènere i del sexisme. És important reconèixer que les diferents formes de discriminació no actuen de manera independent, sinó que estan interrelacionades i creen un sistema complex d'opressió i privilegis que sumen múltiples formes de relació i discriminació.

Així, cal considerar que hi ha diverses variables tradicionalment lligades a la diversitat cultural com poden ser l'ètnia, la cultura d'origen, la religió o el país de naixement que es creuen i no són homogènies. I aquestes, alhora, convergeixen amb altres variables com poden ser l'edat, el gènere, la posició socioeconòmica, la situació administrativa, el capacitisme, etcètera. La mirada interseccional busca no oblidar aquestes realitats per treballar de manera convergent contra les discriminacions, i, en aquest sentit, identificar les interrelacions de les exclusions és clau per poder-les superar i eliminar.

3. METODOLOGIA DEL PROCÉS

El Pla d'Acció Intercultural del Districte de Ciutat Vella s'ha construït de manera participada i intersectorial amb les diferents àrees i departaments del Districte, incorporant alguns equips, serveis, programes i entitats del territori. La intenció d'aquesta aposta és la de promoure la transversalització de la perspectiva intercultural en totes les polítiques públiques que es despleguin des del districte i en l'abordatge del treball quotidià dels equips tècnics. La incorporació de les diferents àrees i departaments suposa que el pla compta amb la seva implicació des del mateix moment del disseny. Aquest fet és molt rellevant ja que promou la identificació i l'apropiació del Pla per part de les persones que hauran de desenvolupar-lo i fer-ne el seguiment en el districte.

L'elaboració del Pla ha comptat amb tres espais de participació:

- Un **Grup d'Acció Intercultural (GAI)**, format per tècnics i tècniques de barri, tècnics i tècniques transversals, responsables de programes i serveis, caps d'àrea i directors/es, encarregades d'orientar els continguts del Pla identificant les necessitats a les que ha de donar resposta i proposant objectius i línies d'acció. Van formar part del grup una vintena de persones.
- Quatre **Grups de Treball**, formats per persones tècniques -que tenen un paper clau en la consecució dels objectius a portar a terme- la tasca dels quals ha estat concretar les orientacions i propostes del Grup d'Acció Intercultural en objectius operatius realistes i articulables amb el que ja s'està fent avui al Districte. Cada grup de treball ha abordat una temàtica diferent, per tal d'aprofundir en les qüestions que s'han considerat prioritàries en relació a la interculturalitat al Districte.

Així, els grups han treballat sobre: coneixement i avaluació, participació, comunicació i espai públic i equipaments. A cada grup hi ha participat aproximadament 10 persones de mitjana.

- Un **Grup Coordinador** encarregat d'impulsar i organitzar l'elaboració del Pla d'Acció Intercultural, de garantir-ne la visió estratègica i l'articulació amb la resta de polítiques impulsades des del Districte, així com de revisar i validar al llarg de l'elaboració d'aquest la feina feta per l'equip encarregat de les tasques de sistematització de les sessions de treball i redacció del Pla. Van formar part del grup vint-i-cinc persones amb càrrecs tècnics i polítics.

D'aquesta manera, el Pla s'ha construït a partir d'una dinàmica d'obertura-concreció, en la qual cadascun dels nivells del Pla (objectius generals, objectius específics i propostes d'accions) s'ha construït en un espai obert i participatiu amb els agents clau, que posteriorment s'ha treballat, concretat i validat amb el Grup Coordinador, per tal de poder passar al següent nivell de concreció. Aquesta dinàmica s'ha repetit fins tenir finalitzat el Pla, tal com es mostra a la següent taula:

Espai de participació	Nº de sessions	Objectius
Grup d'Acció Intercultural	2	Detectar reptes i oportunitats així com configurar els diferents grups de treball i les temàtiques a abordar.
Grups de treball	8	Identificar necessitats i reptes de la interculturalitat respecte la participació, la comunicació, el coneixement i l'avaluació, i la gestió d'espais públics i equipaments al Districte.
Grup Coordinador	1	Portar a terme un seguiment del treball realitzat i fer les valoracions que s'han cregut necessàries.
Grups de treball	8	Definir els objectius generals i específics de cada eix treballat així com fer propostes d'accions que es puguin engegar per portar-los a terme.
Grup Coordinador	1	Valoracions i tancament del Pla.
Grup d'Acció Intercultural	1	Valoracions i tancament del Pla.

Per tal d'incorporar una visió externa en el procés de treball realitzat des del Districte, es va comptar amb la incorporació de persones expertes en perspectiva intercultural. Aquestes persones van participar aportant els seus coneixements i experiències al voltant dels diferents temes treballats en els Grups de Treball. Concretament, es van incorporar en les segones sessions de cada un dels quatre grups de treball.

Aquestes veus expertes van ser:

- Edo Bazzaco. *Coordinador de SOS Racisme Catalunya i consultor independent* (sessió amb el grup de treball de comunicació).
- Cristina Fernández. *Doctora en dret i ciència política, investigadora postdoctoral al grup ECRIM de la Universitat de A Coruña i professora col·laboradora de la Universitat Oberta de Catalunya* (sessió amb el grup treball de d'espai públic i equipaments).
- Desiré Rodrigo. *Co-fundadora a Lo Relacional i experta en processos participatius sota la perspectiva intercultural* (sessió amb el grup treball de de participació).
- Cristina Velasquez i Fàtima Aatar. *Coordinació de projectes del Programa Barcelona Interculturalitat* (sessió amb el grup treball de de coneixement i avaluació).

A partir del resultat d'aquest procés també s'ha realitzat una trobada de contrast i consulta de la proposta d'eixos, objectius generals i objectius concrets amb els grups de l'oposició.

Finalment i en paral·lel a tot aquest procés de participació i reflexió se li suma la revisió dels equips tècnics i polítics del Departament d'interculturalitat i el districte de Ciutat Vella per tal d'incorporar les conclusions del procés de participació per a l'elaboració del Pla Barcelona Interculturalitat 21-30 en els aspectes que es relacionen directament amb la realitat del districte, incorporant així l'aterratge de propostes definides al PBI.

4. PLA D'ACCIÓ

A continuació es descriu l'estructura del Pla d'Acció Intercultural del Districte de Ciutat Vella. Concretament, es presenten **5 Eixos de treball, 15 Objectius generals (O), 39 Objectius específics i 58 propostes d'accions inicials.**

Eix 1. Avaluació i coneixement

L'eix d'avaluació i coneixement fa referència a la generació de coneixement i continguts amb perspectiva intercultural que es deriva del treball de l'Administració Pública, incloent els resultats de les avaluacions que es fan dels diferents projectes i serveis. Una de les conclusions del procés de reflexió que des del districte de Ciutat Vella s'assumeix és que el Pla de ciutat Barcelona Intercultural de 2010 va permetre fer un salt important pel que fa a la consolidació d'un marc estratègic i per a l'impuls de moltes polítiques i accions concretes arreu de la ciutat però la dimensió de seguiment i avaluació ha estat la part més dèbil. Per aquest motiu prioritzem en aquest primer eix objectius concrets per reforçar la recollida i l'anàlisi de dades que son clau per afrontar, actuar i intervenir de manera efectiva i apropiada en una societat plural i diversa.

1.1. Dissenyar un sistema de seguiment i avaluació amb perspectiva intercultural per projectes específics.

Cal una estructura que permeti sistematitzar totes les accions que es realitzen en el marc dels projectes, serveis, programes i plans que reculli tots els resultats i impactes que se'n deriven. Per això es considera que seria d'utilitat revisar les diferents eines d'avaluació que es fan servir en el camp de la interculturalitat i construir una matriu d'avaluació que estableixi uns paràmetres bàsics i uniformes a totes les accions. Aquest sistema (matriu d'avaluació) ha de permetre avaluar el funcionament dels projectes per poder detectar millores a incorporar en la seva execució i generar coneixements específics dels quals se'n puguin beneficiar altres projectes territorials o a nivell de ciutat. El disseny d'indicadors de seguiment i avaluació de projectes que incloquin la perspectiva intercultural s'ha de sustentar en una metodologia científica, i haurà de comptar amb l'assessorament de personal tècnic expert en aquesta tasca.

Objectius específics

1.1.1. Definició i incorporació d'indicadors d'interculturalitat als projectes.

Els indicadors de partida han de ser fàcils d'implementar i replicar per qualsevol persona que treballa a l'administració. En un segon nivell, les diferents accions que es porten a terme des de l'administració, han de contemplar indicadors específics d'interculturalitat per cada projecte adaptats al context en el que s'emmarca. Per això, caldrà tenir en compte indicadors quantitius i qualitius. D'altra banda, serà útil incorporar indicadors que permetin entendre com la cultura s'entrecreu amb altres eixos de desigualtat, com per exemple el gènere o l'edat.

1.1.2. Generar espais periòdics d'avaluació amb perspectiva intercultural amb el suport del Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios.

Calen espais heterogenis de reflexió dedicats a l'avaluació de projectes que acullin la mirada de diferents sectors de l'administració. Per aquest objectiu es poden tenir en compte sistemes d'avaluació portats a terme per altres institucions públiques, com per exemple, el generat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona, on hi ha espais específics de reflexió en aquest sentit.

1.2. Introduir millores en la recollida de dades de les persones usuàries, professionals i en l'ús dels serveis per obtenir informació més rigorosa i compartida.

En el procés d'adaptació del conjunt de serveis, programes i equipaments municipals per tal que es reconegui la diversitat i s'incorpori la perspectiva intercultural cal aconseguir una recollida d'informació en relació al nivell, tractament i el reconeixement que es fa de la diversitat més rigorosa i compartida.

1.2.1. Avaluar l'accessibilitat dels serveis, espais i equipaments públics des de la perspectiva intercultural.

Resulta necessari evidenciar de quina manera impacten les dinàmiques de l'administració en els diversos col·lectius que habiten Ciutat Vella. Per això, aquestes avaluacions s'haurien de contemplar de manera sistemàtica a les memòries dels serveis, espais i equipaments. Tot i així, es considera que, per avançar en aquest objectiu, cal primer consolidar un model d'avaluació com el que es pugui proposar a través de les accions que es derivin d'aquest eix.

Propostes d'accions

- Creació d'un llistat d'indicadors específics d'interculturalitat bàsics, indispensables, adaptables als diferents projectes i al cicle de vida de les persones. Treballar en col·laboració amb l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament.
- Incorporació d'indicadors de perspectiva intercultural en les accions i projectes del districte.
- Incorporació en les subvencions, contractacions i concursos públics de la mirada intercultural.
- Desenvolupar el projecte "Abordatge de la salut mental des de la perspectiva intercultural i comunitària" amb l'objectiu principal de sistematitzar l'abordatge de la salut mental amb perspectiva intercultural construint, a partir de les pràctiques, indicadors de seguiment i avaluació per projectes.
- Elaboració d'un diagnòstic de les dificultats d'accés dels i les persones vinculades amb comerços d'origen cultural divers per accedir a serveis de promoció econòmica i proposta de millores.

1.3. Generar un sistema de retorn de resultats de projectes que impliqui a la ciutadania.

Es considera necessari incorporar en major mesura a la ciutadania en les avaluacions dels projectes, sobretot quan es parla de contextos de diversitat cultural. Per una banda, el disseny de la matriu d'avaluació, el seu desplegament i el seu seguiment ha d'incorporar la perspectiva intercultural: al respecte, es considera oportú incloure a la matriu indicadors que permetin valorar l'impacte dels projectes entre les persones de contextos i orígens culturals diversos. D'altra banda, cal incorporar la veu i les valoracions de la ciutadania a l'hora d'avaluar i analitzar quins són els elements que han funcionat i quins no de les actuacions i projectes. En la mateixa línia, un cop feta l'avaluació cal promoure una rendició de comptes i compartir amb la ciutadania quins han estat els resultats.

Objectius específics

1.3.1. Incorporar a la ciutadania en l'avaluació de projectes.

Incorporar a la ciutadania en l'avaluació i seguiment del projectes resulta clau per adaptar les millores que es considerin necessàries. Tant en l'àmbit de la definició d'indicadors com des del punt de vista del recull valoratiu dels propis projectes. Aquest aspecte resulta especialment rellevant per analitzar quin tipus d'exclusions s'estan donant a l'administració sota criteris d'interculturalitat i interseccionalitat.

1.3.2. Fer retorn dels projectes de l'administració a la ciutadania.

La transparència en l'execució dels projectes es considera un element clau perquè la ciutadania els pugui dimensionar, i conseqüentment valorar la seva implicació i vincle amb els agents promotors de l'administració.

Propostes d'accions

- Creació de diversos espais de treball per a la millora de la incorporació de la perspectiva intercultural al Districte.

Eix 2. Formació i millora de les competències interculturals

L'enfocament intercultural de la gestió de la diversitat requereix aptituds que no tan sols proporcionin instruments i competències per interactuar i relacionar-se amb persones d'orígens i contextos diversos, sinó que també permetin dissenyar, desplegar i avaluar polítiques amb un enfocament intercultural.

A partir d'una interacció i comunicació amb la ciutadania més horitzontal, les competències interculturals esdevenen transformadores perquè pretenen fomentar el canvi estructural en institucions en l'abordatge de les causes de les desigualtats i la discriminació, situacions d'exclusió, la falta de reconeixement i respecte a la diversitat o la falta d'espais d'interacció en les societats contemporànies.

Aquestes competències son prioritàriament necessàries en el cas dels equipaments, serveis i programes de proximitat que es porten a terme als barris del districte.

Durant el mandat passat el districte va fer un salt quantitatiu i qualitatiu en aquest sentit impulsant un Pla de formació en perspectiva intercultural que arribava a tots els nivells del personal de districte, implicant-hi els càrrecs directius i l'equip polític de govern, així com també es va obrir al personal d'atenció directa dels diferents equipaments de comunitaris, culturals i esportius del districte.

A través d'aquest eix volem consolidar la línia de treball iniciada durant el mandat passat i donar eines per a la seva sistematització.

2.1. Formar al personal de l'administració en perspectiva intercultural i millorar l'accés a formacions per part de la ciutadania en general

Per tal que els principis de la interculturalitat travessin totes les àrees i accions de l'Administració pública es considera indispensable promoure iniciatives que capacitin als treballadors i treballadores del Districte per incorporar aquesta mirada. Aquesta mirada intercultural ha d'estar present tant en el disseny de projectes com en el tracte i la comunicació amb la ciutadania. Així mateix, és aconsellable activar iniciatives formatives que a més de garantir la transferència de continguts i coneixements, incorporin accions d'acompanyament post-formació al personal tècnic, per tal de facilitar la implementació d'actuacions transformadores des d'una perspectiva intercultural.

Objectius específics

2.1.1. Formar al personal que fa atenció directa a la ciutadania en narratives antiracistes, competències interculturals i riquesa de la diversitat cultural.

El personal de l'administració que fa atenció ciutadana treballa dia a dia amb persones de contextos i orígens culturals diversos. Evitar situacions de discriminació en aquests entorn resulta clau per crear un model d'administració inclusiva amb tota la ciutadania.

2.1.2. Formar als diferents departaments de l'administració sobre l'aplicació de la mirada intercultural a les diferents àrees de treball a través de formacions temàtiques.

Cal treballar de manera específica l'aplicabilitat de la mirada intercultural en els diferents àmbits de l'administració (urbanisme, participació, seguretat ciutadana, llicències, habitatge, salut, etc.), per a que el personal tècnic dels departaments del Districte consideri les implicacions que tota política pot tenir respecte a les persones de contextos i orígens culturals diversos, amb l'objectiu d'evitar la perpetuació de la inequitat i de la jerarquizació racial. Des dels feminismes ja s'està promovent aquesta perspectiva, per exemple, en el camp de l'urbanisme.

2.1.3. Formar, dotar d'eines pràctiques i acompanyament als equips professionals dels equipaments de proximitat.

Per tal que els equipaments de proximitat d'àmbit comunitari, cultural, educatiu i esportiu puguin incorporar la perspectiva intercultural cal treballar-hi des del districte conjuntament amb l'experiència de l'equip d'Interculturalitat, de l'Espai Avinyó i de l'OAR.

2.1.4. Generar un programa integral permanent de formació i competències interculturals pel personal de l'administració.

Cal que l'activitat formativa sigui permanent i actualitzada en el personals de l'administració. Aquesta no es pot limitar a sessions puntuals de sensibilització, sinó que s'han de generar mecanismes formatius que permetin la interiorització i posada en pràctica dels coneixements adquirits de manera permanent.

2.1.5. Formar al personal de l'administració en l'ús del criteri de 'lectura fàcil'.

Sovint els materials i informacions que es generen des de l'administració són difícils d'entendre per la ciutadania, degut al caràcter marcadament tècnic que contenen, així com també per dificultats de lectura o comprensió lectora que algunes persones tenen. El criteri de lectura fàcil en la generació de continguts comunicatius per la ciutadania resulta clau per fer la informació més accessible a tothom.

2.1.6. Reforçar la formació antirumors i fomentar accions de sensibilització i debat.

A partir d'un diagnòstic que identifiqui prioritats d'actuació destinades a diferents perfils professionals de l'Ajuntament i d'equipaments de proximitat, així com a determinats actors de la societat civil i de la ciutadania en general.

Propostes d'accions

- Creació del “banc de recursos” o “directori” intercultural del districte a partir del que els treballadors i treballadores de l'Ajuntament puguin estar informades sobre l'existència de la formació intercultural als equips, el catàleg d'activitats interculturals de l'espai Avinyó, de l'existència del Servei de Mediació Comunitària Intercultural, entre altres recursos.
- Definir mòduls formatius adaptats a les diferents necessitats i contextos, i creació de recursos i materials pràctics per desenvolupar competències específiques en el diàleg intercultural i la seva aplicació a diversos àmbits.
- Impulsar la traducció en llenguatge senzill de procediments i comunicats en col·laboració amb l'IMPD a partir de la valoració de necessitats i d'una prioritització.
- Impulsar accions de sensibilització i debat en diferents espais i equipaments de proximitat als barris (centres cívics, casals de barri, centres culturals, etc.).
- Consolidar el desplegament de l'Estratègia BCN Antirumors al districte amb l'objectiu que arribi a tots els barris incloent els que fins ara no havien tingut una estratègia pròpia com el barri de la Barceloneta.
- Desplegar el Projecte Barceloneta Diversa a través de diverses accions principals com la posada en marxa d'una estratègia antirumors a la Barceloneta, la consolidació d'una xarxa de col·laboració i accions de formació i acompanyament que permetin adquirir eines per a la lluita antiracista.

Eix 3. Models organitzatius: cap a una institució més intercultural

L'eix de models organitzatius fa referència a la incorporació de la perspectiva intercultural en la composició dels equips que treballen a/per l'Ajuntament. Per promoure la interculturalitat veritablement cal començar per la pròpia administració.

3.1. Incorporar la diversitat sociocultural de la ciutat en la composició d'equips de treball de l'Ajuntament i en la provisió de serveis

Cal incorporar persones d'origens i contextos culturals diversos a les estructures de l'Administració, així com en els equips externs amb els quals es treballa de forma permanent. Per una banda, es vol aconseguir que l'Administració promogui la igualtat d'oportunitats entre la seva ciutadania. Així mateix, la diversificació aproximarà a l'Administració pública a reflectir-se amb la diversitat de la seva ciutadania. L'igualtat d'oportunitats i la diversificació han de permetre generar un sentiment de proximitat entre administració i ciutadania. D'altra banda, la diversificació dels equips de treball també permet aflorar situacions en termes d'interseccionalitat i posicionaments de privilegi que fins ara es podrien considerar invisibilitzats davant certs treballadors/es. Per tant, la diversificació ofereix una major comprensió dels diferents contextos que operen en el territori de Ciutat Vella i una major adaptació de les accions que es promouen des de l'Administració.

Objectius específics

3.1.1. Generar criteris d'interculturalitat per l'oferta de treball i contractacions.

Aquesta és una estratègia que l'administració ja ha iniciat per la formació d'equips de treball diversos, com per exemple, incorporant el criteri de multilingüisme (tenint en compte les llengües majoritàries que es parlen al Districte) en els processos de selecció de personal.

3.1.2. Transversalitzar i aterrar el marc d'una narrativa intercultural al conjunt de direccions i departaments del districte.

Es considera necessari portar a terme un procés de reflexió per a la construcció i adaptació de la narrativa dels àmbits d'actuació municipal. Seguint la línia de treball que es planteja en el Pla d'Interculturalitat de Barcelona es tindrà en compte la Guia pràctica que s'elaborarà i es treballarà prioritàriament amb el departament de comunicació per tal que l'acció comunicativa de districte incorpori la mirada intercultural.

3.1.3. Crear equips de comunicació diversos.

Es considera rellevant que el departament de comunicació de districte inclogui persones d'origens i contextos culturals diversos perquè els continguts i la forma en la que es generen els artefactes comunicatius tinguin sentit i siguin comprensibles pel conjunt de la ciutadania del Districte.

Propostes d'accions

- Desplegar al districte les accions del Pla de foment de la diversitat dels recursos humans municipals proposat al Pla d'Interculturalitat de Barcelona.
- Incorporació en les contractacions, concursos públics i plans d'ocupació de la mirada intercultural.
- Definició d'indicadors específics per a operativitzar la categoria d'interculturalitat" e incorporar-la com criteri avaluable en els plecs de contractació pública.
- Facilitar la contractació de personal laboral d'origen cultural divers entre el personal externalitzat municipal -sempre que es justifiqui per necessitats del servei- a través de la introducció de clàusules en els plecs tècnics com el coneixement de llengües per part de professionals de determinats serveis.
- Introduir en els processos d'externalització d'equipaments (centres cívics, equipaments culturals, centres esportius, casals de barri, etc.) clàusules de respecte de la diversitat i foment de la interculturalitat en les seves activitats i garantir un mínim de professionals amb capacitats multilingües.

Eix 4. Coproducció, participació, interacció positiva i diàleg intercultural per a la pràctica democràtica

La coproducció fa referència a la promoció dels equips de treball heterogenis i horitzontals en la creació de projectes. Es plantegen 2 línies de treball en relació a la coproducció de projectes, per un costat fomentar el treball transversal entre diferents àrees de l'Ajuntament i per l'altre impulsar la inclusió de la ciutadania en equips de treball amb personal de l'administració. Aquest és un pas més la participació ciutadana entesa com a mecanisme de construcció de democràcia activa.

Per plantejar aquest escenari cal fomentar el reconeixement mutu i garantir que totes les veus són escoltades i es tenen en compte. El diàleg intercultural és un instrument clau per afavorir l'equitat i el reconeixement de la diversitat en el marc del disseny i desplegament de les polítiques públiques.

I és a través de l'escolta activa que podem identificar oportunitats per generar espais d'interacció i vincles que afavoreixin la cohesió i trenquin estereotips i prejudicis. Cal seguir desenvolupant iniciatives com el Pla de Xoc contra la segregació, el Pla de barris i d'altres iniciatives de proximitat.

4.1. Promoure la cultura i la pràctica del diàleg intercultural com a instrument fonamental de l'acció municipal conjuntament amb la ciutadania

Objectius específics

4.1.1. Promoure espais de diàleg intercultural en diversos àmbits d'actuació de districte.

Es considera prioritari la generació d'espais de diàleg intercultural (a partir d'una metodologia i acompanyats amb perfils professionals adequats) per aprofundir en el coneixement i la

identificació de necessitats i interessos de la ciutadania de contextos i orígens culturals diversos, començant per àmbits prioritaris al districte com son l'habitatge, la salut, l'educació, el comerç, l'ocupació, els feminismes i les diversitats sexuals i de gènere i les memòries, amb especial atenció a la participació de persones joves i persones grans.

Propostes d'accions

- Facilitar l'aparició natural d'espais de diàleg intercultural a partir de la transformació de la programació i la manera de fer-la, especialment en equipaments de proximitat com els centres cívics o els casals de barri.
- Seguir impulsant els espais de participació, diàleg i interacció positiva entre les diverses confessions i amb la resta de la ciutadania recolzant iniciatives com les del Grup Interreligió del Raval, la Nit de les Religions, els iftars comunitaris oberts i altres actes festius, etc.

4.2. Afavorir la generació d'espais i oportunitats per a la interacció positiva i la generació de vincles i relacions en condició d'igualtat

Objectius específics

4.2.1. Promoure oportunitats d'interacció positiva a partir d'interessos i activitats comuns, espais comunitaris, de socialització i esportius.

Treballar l'espai públic com espai de relació i de trobada, recollir necessitats i acompanyar projectes comunitaris que siguin acollits pels equipaments de proximitat son iniciatives prioritàries per fomentar la interacció positiva.

4.2.2. Reforçar els instruments i equips de mediació des de la perspectiva intercultural.

Cal treballar per promoure vincles i teixir relacions veïnals a partir del reconeixement i la potencialitat de la diversitat, des de la proximitat.

Propostes d'accions

- Seguir impulsant el Servei de Mediació Comunitària i Intercultural. Un servei de continuïtat que treballa per teixir relacions de proximitat entre veïns i veïnes tenint present la diversitat cultural del territori. S'implementa a través de la mediació individual, grupal i/o comunitària per tal de promoure vincles a partir del reconeixement i potencialitat de la diversitat veïnal.
- Desplegar accions en el marc de l'actual Pla de barris del Raval per afavorir els espais d'interacció i generació de vincles entre els veïns i veïnes en els diferents àmbits prioritaris (salut comunitària, educació i cultura, etc.). Incorporar la mirada intercultural al desenvolupament del mapa d'agents culturals i d'educació comunitària.

- Continuar amb el desplegament dels diferents Plans i Programes (Pla de Mobilitat del Districte, Protegim les escoles, etc.) que reforcen l'aposta per prioritzar l'espai per a vianants, pacificació de carrers, accessos i espais de relació a les escoles, espais infantils, com a llocs d'interacció entre veïnes i veïns d'origen i contextos culturals diversos i que alhora afavoreixi la percepció d'un espai públic més segur i més saludable.

4.3. Garantir la presència i representació de la diversitat de la ciutadania del districte i fomentar la seva participació en els diferents espais de participació i presa de decisions.

Augmentar la representació de totes les veus de la ciutat als espais de participació o altres espais de presa de decisions és un repte principal per poder escoltar totes les veus dels veïns i veïnes del districte.

Objectius específics

4.3.1. Impulsar estratègies de suport per facilitar la participació de persones i entitats de col·lectius de diferents perfils i procedències a les xarxes associatives del districte i òrgans participatius.

Propostes d'accions

- Creació d'una taula de treball entorn al foment de la participació amb l'objectiu de desplegar accions concretes per transversalitzar la participació efectiva de persones d'orígens i contextos culturals diversos que ara mateix no se senten interpellades als òrgans de participació.

4.4. Fomentar mètodes i pràctiques de coproducció amb una perspectiva intercultural a les diferents àrees de l'administració.

La coproducció sorgeix com una metodologia de treball que permet incorporar noves mirades als projectes de l'administració, al mateix temps que es reforça el vincle entre aquesta i la ciutadania. Quan el disseny i la implementació d'un projecte s'elabora amb una metodologia de coproducció amb la ciutadania es genera un efecte d'empoderament i d'apropiació. Aquest fet impacta positivament en la incorporació de la perspectiva intercultural en tots els agents implicats a través de la interacció positiva i el diàleg intercultural.

Objectius específics

4.4.1. Fomentar la coproducció en el disseny d'activitats dels equipaments públics.

Els equipaments públics, com poden ser els centres cívics, suposen un espai d'oportunitat per generar i reforçar el vincle entre l'administració pública i col·lectius d'origen cultural divers. A

més la coproducció permet incorporar el punt de vista d'aquests col·lectius a les activitats que es programen de cara a fer-les més accessibles a tota la ciutadania.

4.4.2. Fomentar la coproducció en el disseny d'estratègies i productes comunicatius.

Cal incorporar la mirada de col·lectius amb origen cultural divers com a exercici de revisió sobre la posició des de la qual s'elaboren els productes comunicatius. Per això cal comptar també en canals de comunicació propis que tenen certs col·lectius que tenen cert impacte d'audiència, com poden ser algunes emissores de ràdio, mitjans escrits, o canals vinculats a xarxes socials.

4.4.3. Potenciar i reconèixer les xarxes de connexió informals que existeixen en certs col·lectius a l'hora de promoure activitats i fer arribar informació a persones a les que no s'està arribant.

Les xarxes informals de persones d'òrgens i contextos culturals diversos que existeixen en el Districte són actors clau per a garantir l'accés a la informació a totes les persones que viuen en el territori. Per això, es considera necessari que l'administració incrementi els seus esforços per reconèixer-ne la tasca i valoritzar-ne els coneixements, les experiències, les capacitats comunicatives, etc.

4.4.4. Incloure a la comunitat educativa i la comunitat comercial com a agents clau en els processos de coproducció i de participació.

Es considera que els comerços de contextos culturals diversos i els/les comerciants d'òrgens diversos o amb bagatge migratori són un agent estratègic per l'acostament i comprensió de certes realitats del territori esdevenint un canal de difusió i transmissió d'informació a nivell comunitari rellevant.

4.4.5. Fomentar la coproducció en els processos de participació ciutadana.

El desenvolupament de processos participatius ha de tenir en compte quines són les circumstàncies i els contextos en els que es troben els col·lectius amb els quals es vol treballar, des d'una perspectiva interseccional. Per això els processos participatius han de ser clars i transparents, a més d'adaptables a les disponibilitats que presenten els diferents grups implicats.

4.4.6. Identificar, reconèixer i potenciar el vincle amb les diferents entitats i col·lectius del districte.

Es detecta la necessitat de conèixer quins són els col·lectius i entitats que operen al Districte de cara a reforçar o establir nous llaços de col·laboració. No obstant, per crear o intensificar aquests vincles és important ser conscients de quina és la càrrega que suporten aquests grups i generar mecanismes respectuosos amb les diferents realitats que permetin diagnosticar de quina manera es poden establir aquests llaços de col·laboració.

4.4.7. Fomentar la coproducció en els processos de producció respecte la memòria col·lectiva d'origen cultural divers

La memòria col·lectiva dels territoris esdevé la mixtura de la gent que l'habita, i cal resignificar aquells esdeveniments vitals de la història des d'una lectura no etnocèntrica i amb perspectiva decolonial, poscolonial i altres lectures crítiques.

4.4.8. Fomentar la participació de la comunitat educativa en la coproducció de l'educació comunitària.

En relació amb l'àmbit educatiu comunitari, les famílies de l'alumnat d'origen o context cultural divers que freqüenten les escoles del Districte són uns actors claus amb qui l'administració ha de comptar per poder activar als centres processos exitosos de coproducció de projectes i experiències que incloguin els principis de la interculturalitat. Per això, es considera necessari reforçar ulteriorment actuacions que millorin la implicació i la representativitat de les famílies d'origens culturals diversos en la vida i en la gestió dels centres educatius.

Propostes d'accions

- Promoció de la participació de col·lectius diversos en la programació cultural dels Casals de barri de forma activa.
- Garantir una perspectiva intercultural en la programació general dels Centre Cívics, fent especial incís en les exposicions i tallers, amb proximitat amb les entitats del territori, i avaluar-ne el contingut de forma qualitativa.
- Creació d'espais de confiança entre l'administració i la ciutadania als equipaments municipals. Aquests espais tenen la funció de conèixer la realitat de les entitats i col·lectius del territori i fer més estrets els vincles de col·laboració.
- Desplegar el **Projecte de comunicació comunitària al Raval**. Elaborar un llistat de mitjans de comunicació diversos per la difusió de certs continguts.
- Incloure la comunicació intercultural en els plans de l'administració, associant-la a indicadors específics.
- Comptar amb mitjans de comunicació diversos existents per la coproducció i difusió de continguts.
- Desplegar el **Projecte pilot amb el Diari del Raval** que consisteix en la traducció d'alguns articles en diverses llengües que es parlen al Raval i coproducció continguts per part de nous entitats o col·lectius d'origen cultural divers.
- Desplegar el **Projecte Acompanyament del comerç d'origen cultural divers** que ofereix atenció, acompanyament i suport a comerciants d'origen cultural divers a comerços dels barris del Raval i Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera. En una segona fase portar a terme el seu desplegament també al barri de la Barceloneta i Gòtic.
- Informar sobre el **projecte CASBA** (Comerç Accessible Sense Barreres) per poder assessorar als comerços d'origen i contextos culturals diversos que hi vulguin participar, conjuntament amb el servei de mediació comunitària si cal.

- Generació d'un decàleg d'elements a tenir en compte a l'hora de produir o dissenyar un procés participatiu on s'estableixin criteris clars a l'hora de generar processos de coproducció (criteris de transparència, rols dels agents, càrrega de feina, etc.).
- Promoure la multicanalitat de formes de participació de la ciutadania en els processos participatius. Garantir la comunicació amb persones de contextos i orígens culturals diversos, alhora que amb les persones amb discapacitat mitjançant suports (subtitulació en pantalla dels actes públics, ús del llenguatge senzill, etc.).
- Potenciar i ampliar el sociograma d'entitats i col·lectius del districte presents al territori, tant si col·laboren o no amb l'administració pública i fent especial atenció a nous referents i persones joves. Identificar espais i oportunitats per a la interacció positiva.
- Seguir impulsant els processos d'acompanyament iniciats entre el Servei de Mediació Comunitària Intercultural i els educadors/es socials (Pla de Barris) amb els centres educatius del Districte per tal de facilitar el diàleg, el reconeixement mutu i la participació de les famílies amb els equips i les dinàmiques dels centres educatius. Impulsar també la seva relació amb les xarxes i accions d'educació comunitària del territori.
- Difusió del calendari de celebracions del Raval impulsat pel Grup Interreligió del Raval i fomentar la iniciativa des d'una perspectiva comunitària per a la resta de barris del districte. Incorporar el calendari de celebracions en la planificació de les campanyes de comunicació del districte.

4.5. Millorar la comunicació interna de l'administració per la implementació de la perspectiva intercultural en els projectes.

Es considera que una comunicació més fluida i sistematitzada entre els diferents departaments i seccions que formen l'administració pot donar peu a accions millor dissenyades i més inclusives. Aquest fet és especialment significatiu en aquets Pla del Districte de Ciutat Vella quan es parla de pràctiques de coproducció entre diferents departaments o programes, aparentment allunyats, com podria ser, a tall d'exemple, el Departament de Llicències i l'Oficina d'Afers Religiosos.

Objectius específics

4.5.1. Promoure la compartició d'experiències i continguts que es generen als diferents departaments de l'administració.

Des de l'Ajuntament s'estan portant a terme diverses iniciatives de coproducció amb perspectiva intercultural. Algunes han tingut èxit i d'altres precisarien de millores. Es considera que totes aquestes iniciatives es podrien alimentar les unes de les altres, així com promoure noves experiències basades en les fites i errors del passat. Perquè això succeeixi cal millorar els canals de treball operatius que permetin l'intercanvi d'aquestes experiències.

Propostes d'accions

- Generació d'un espai de reflexió interconsulta entre diferents departaments per assolir la coproducció amb perspectiva intercultural als projectes.

Eix 5. Accessibilitat: una Administració Pública més propera i compromesa amb la igualtat de drets i oportunitats

L'accessibilitat fa referència a acostar l'Administració Pública a la ciutadania, facilitant la comunicació mútua, la participació conjunta, l'apropament dels serveis, etc. tot garantint la igualtat de tracte i oportunitats.

5.1. Garantir la igualtat de tracte i d'accés de tothom als serveis i equipaments municipals

5.1.1. Millorar i reformular de manera coordinada la recollida d'informació de les persones usuàries dels serveis municipals

Per identificar les possibles barreres d'accés i el seguiment de les mateixes cal definir indicadors compartits i amb dades desagregades per sexe.

5.1.2. Seguiment del compliment de la mesura de govern "Garantia del tracte igualitari sobre la diversitat religiosa quant a la realització d'activitats puntuals a l'àmbit públic" (2017).

Durant el mandat passat es va realitzar un cicle de xerrades informatives i d'assessorament dirigides als equips municipals de districte i als equips de treball dels equipaments i serveis públics implicats en la gestió d'aquestes activitats per tal de dotar d'eines per a la gestió i garantir el compliment de la mesura. Es considera prioritari sistematitzar l'accés a aquest acompanyament i assessorament.

5.2. Millorar l'accessibilitat lingüística dels projectes i serveis de l'administració.

Les barreres idiomàtiques suposen un problema d'accessibilitat als recursos i serveis que s'ofereixen des de l'Ajuntament que pot portar a situacions de discriminació cap a persones d'origens i contextos culturals diversos que no dominen amb fluïdesa el català o el castellà. Per tant, treballar en aquest camp resulta indispensable per generar un model d'administració més inclusiu i just.

Objectius específics

5.2.1. Identificar els projectes i serveis bàsics que precisen de traducció en diversos idiomes.

Cal identificar aquells tràmits i serveis que són bàsics i necessaris per tota la ciutadania a l'hora de fer-los accessibles i garantir els drets bàsics de la població, com poden ser els tràmits d'empadronament, o a ajudes de primera necessitat.

5.2.2. Dissenyar projectes que incrementin l'accessibilitat de la població destinatària des d'una perspectiva interseccional.

Aquest objectiu s'orienta a normalitzar l'ús de diverses llengües al Districte, fomentar l'ús de les llengües maternes que es parlen al territori, i generar activitats més accessibles al conjunt de la ciutadania diversa de Ciutat Vella.

Propostes d'accions

- Incorporar els serveis de traducció a l'inici de disseny de continguts dels projectes per la seva posterior traducció de la manera més idònia.
- Generació de materials audiovisuals traduïts de suport als projectes o serveis. Garantir el subtítulat per facilitar la comprensió a les persones sordes d'orígens i contextos culturals diversos i la audiodescripció per facilitar la comprensió a les persones cegues de contextos i orígens diversos.
- Generació d'una base de dades de serveis de traducció disponibles per tot el personal de l'administració.
- Creació d'un recull de bones pràctiques que s'han portat a terme per generar activitats que contemplin el multilingüisme.
- Desplegar el **Projecte Salut corporal i emocional per a dones amb bagatge migratori al barri del Casc Antic**, que té l'objectiu d'oferir dispositius grupals adaptats a les condicions de gènere i identitat cultural, tenint en compte els malestars psico-corporals que viuen les dones migrades en contextos d'acollida; i potenciar l'accessibilitat a serveis municipals i comunitaris de salut, per a que les dones migrades els puguin conèixer, participar-hi i vincular-s'hi.
- Implementar el **Pla d'Acció Comunitària en salut al Raval 2021-2023** per reduir i/o revertir els eixos que generen un accés desigual a la salut i facilitar la participació des de la diversitat.
- Desplegar el Projecte d'acompanyament terapèutic intercultural a través del **Taller d'expressió, moviment i cures per a la millora de la salut psicoemocional de dones amb recorregut migratori**.
- Desplegar una estratègia triple en el camp del lleure educatiu de Ciutat Vella. Aquesta estratègia té l'objectiu d'augmentar el nombre de persones joves d'orígens i contextos culturals diversos als centres de lleure, i preveu l'organització:
  - de formacions per monitors/es de lleure dirigides a joves de contextos culturals diversos.

- de suport en la inserció laboral dels joves que han obtingut el títol de monitor/a o director/a d'activitats de lleure infantil i juvenil i que es trobin en el procés de cerca de feina en el camp del lleure educatiu.
- de trobades formatives-vivencials amb monitors/es d'esplais, caus i altres entitats de lleure.
- Avaluar el projecte d'aprenentatge de llengües maternes per a infants i català per famílies portat a terme fins el curs 2019-2020 i plantejar tornar a desplegar-lo tenint en compte com donar resposta a la triple estratègia: generar espais de conciliació per famílies amb infants per millorar l'accés a l'aprenentatge del català –eix vertebrador de la societat-, la connexió dels infants i adolescents amb la seva llengua materna com a acció de reconeixement i posada en valor del seu bagatge cultural familiar i l'acostament des de la proximitat als centres educatius públics del districte.
- Donar suport a les entitats i serveis que treballen la millora de l'ocupabilitat i que atenen a població d'origen cultural divers.
- Potenciar l'accés d'entitats i comerços d'origen cultural divers a les diferents subvencions i ajudes que existeixen.

5.3. Generar mètodes de comunicació més accessibles a la població diversa, més enllà del llenguatge escrit.

Existeixen certes dificultats de comunicació entre la ciutadania i l'administració a causa de les barreres lingüístiques, sobretot quan es tracta de persones d'origens i contextos culturals diversos. Això comporta que els recursos de l'administració no siguin d'igual accés per a tota la població. Aquest fet, per tant, suposa una font de discriminació. El treball en una comunicació més accessible, per tant, suposa fer un primer pas per garantir els drets bàsics dels ciutadans i ciutadanes de Ciutat Vella.

Objectius específics

5.3.1. Reforçar els recursos relacionats amb la 'lectura fàcil'.

Aquest objectiu implica generar materials més accessibles a nivell de comprensió per la població. En els casos en els que l'ús del llenguatge tècnic sigui imprescindible, es pot considerar generar materials complementaris amb criteri de 'lectura fàcil' que ajudin a la comprensió d'aquestes informacions.

5.3.2. Potenciar la comunicació oral.

La comunicació oral ha estat un mitjà informal efectiu per informar a la ciutadania sobre diferents accions que s'han portat a terme al Districte de Ciutat Vella per les avantatges que presenta: explicacions personalitzades, proximitat i enfortiment de vincles amb la ciutadania, superar barreres de comprensió lectora, o superar barreres lingüístiques en el cas de disposar de personal de traducció.

5.3.3. Reforçar la comunicació visual.

La comunicació visual, a través d'infografies o altres eines, suposa una oportunitat de comunicació amb la ciutadania que serveix per superar les barreres idiomàtiques de l'administració. No obstant, cal que les accions que es generin en aquesta línia tinguin en compte algunes premisses tals com: no infantilitzar a la població d'origen cultural divers o no generar imatges estereotipades que puguin ser una font de prejudicis entorn a la població d'origen divers.

Propostes d'accions

- Elaboració d'una guia de recomanacions per la implementació del criteri de 'lectura fàcil'.
- Validació del format presentat de lectura fàcil en la realització de les actes dels consells de barri introduït des d'Accessibilitat a la Comunicació.
- Incorporació d'una estratègia de difusió oral en els projectes i activitats.
- Incorporació de codis QR i/o vincles que facilitin l'accés (tenint especialment en consideració a les persones cegues) a les explicacions de projectes o serveis escrits amb els que s'accedeixi a un àudio explicatiu en diferents idiomes.

Seguir treballant a través del Servei de Mediació Comunitària i Intercultural en la millora de la transmissió oral d'informacions a nivell comunitari com un dels ponts per fer més accessible la relació amb l'administració i generar capilaritat amb les veïnes i veïns del districte.

5.4. Facilitar l'accessibilitat de la ciutadania a la gestió d'activitats a l'espai públic.

La programació d'activitats a l'espai públic sovint suposa un seguit de tràmits burocràtics (presentació de sol·licituds, assegurances, etc.) als quals no tota la població pot accedir, ja sigui per les dificultats que presenta el procés, o bé perquè molts col·lectius simplement no estan organitzats com a entitats jurídiques. Aquestes dificultats poden accentuar-se quan es tracta de col·lectius d'origen cultural divers, ja que en alguns casos es te present la figura jurídica de l'associacionisme o bé existeixen problemes de comunicació amb l'administració per diversos motius: barreres lingüístiques, desconeixement dels tràmits, els temps requerits per demanar permisos, etc. A més, a aquest fet s'hi suma que les normatives actuals estan molt lligades al model cultural occidental, on no es contempen tipus d'actes o celebracions lligades a altres tipus de tradicions. Per tant, aquest objectiu demanda generar mecanismes facilitadors d'accés a la gestió de l'espai públic per part de la ciutadania, així com una revisió de la normativa actual amb mirada intercultural.

Objectius específics

5.4.1. Revisar la normativa relacionada municipal relacionada amb la concessió de permisos per activitats a l'espai públic per adequar-se a la realitat dels usos actuals.

Es considera que la normativa actual no és neutral a tota la ciutadania i parteix d'un model occidental de gestió de l'espai públic. Aquest fet genera exclusions pels col·lectius d'origen

cultural divers a l'hora de celebrar certs d'esdeveniments que no encaixen dins de la convencionalitat d'aquest model. Per exemple, algunes activitats periòdiques que s'han instaurat en el Districte no s'inclouen en la regulació general de l'espai públic, i son autoritzades com activitats excepcionals.

5.4.2. Potenciar els centres cívics i equipaments i serveis juvenils com a figura facilitadora en la creació d'activitats a l'espai públic amb col·lectius diversos.

Es considera que a través dels centres cívics es pot facilitar l'accés a l'organització de certs esdeveniments a l'espai públic. Aquest objectiu connecta amb el 4.4.1, on es potencia la coproducció de projectes entre els equipaments municipals i la ciutadania.

Propostes d'accions

- Incloure a la normativa actual la regulació de certes activitats periòdiques que s'han instaurat i que ara són considerades excepcions.
- Revisió de la *Mesura de Govern Criteris per a la realització d'activitats a la via pública* per tal d'incloure totes aquelles activitats que es fan de manera periòdica que per la seva pròpia naturalesa no s'adeqüen a la norma general d'aquesta Mesura de Govern.
- Facilitar la coordinació entre entitats per donar suport a col·lectius no formalitzats sota una entitat jurídica per tal que puguin accedir a la cobertura d'assegurances i a l'organització d'activitats.

5.5. Implementar eines i mètodes de participació innovadors per tal de connectar amb la diversitat cultural del districte.

Es detecta que sovint les eines i tècniques de participació dels projectes del Districte de Ciutat Vella no promouen la mateixa accessibilitat per tota la ciutadania, perjudicant sovint a col·lectius d'origen cultural divers per diferents motius com poden ser les dificultats en l'ús de les eines de participació (en els mitjans telemàtics poden haver-hi barreres idiomàtiques o d'escletxa digital), incompatibilitats en calendaris de participació per motius religiosos o per les dificultats de conciliació laboral i familiar que poden presentar alguns processos. Per tant, es considera que els processos participatius s'han de complementar amb mecanismes que permetin aquesta accessibilitat a tota la ciutadania a la qual es pretén arribar de manera igualitària.

Objectius específics

5.5.1. Contemplar els múltiples canals de participació en el disseny de projectes tenint en compte el perfil de persones al qual es vol arribar.

Cal tenir en compte diferents canals de participació (telemàtics, orals i presencials) que es combinin amb metodologies innovadores per garantir que totes les persones a les quals ens dirigim poden implicar-se en els projectes de manera igualitària, segons les seves situacions i necessitats específiques.

5.5.2. Millorar la comunicació dels processos participatius amb la ciutadania amb perspectiva intercultural per tal de gestionar expectatives i fer un exercici de transparència.

Es considera que cal garantir les condicions per la participació dels agents clau dels processos participatius, facilitant l'accés a la informació, transmetent missatges clars, comunicant què s'espera d'ells i què s'ofereix, així com transmetre què s'assoleix a cada procés.

5.5.3. Generar espais de reflexió pel disseny de processos participatius amb la ciutadania.

Es considera que cal seguir impulsant el contacte amb les entitats i col·lectius del Districte de Ciutat Vella d'origen cultural divers per incorporar els seus punts de vista en el disseny de processos participatius, a l'hora d'arribar a un nombre major de ciutadans/es.

Propostes d'accions

- Generació d'espais de 'connexió' en els processos participatius per garantir que aquesta no es veu compromesa per problemes d'accessibilitat.
- Generació de materials específics sobre experiències participatives que contemplen una major accessibilitat per tal de garantir l'accessibilitat comunicativa en els processos participatius.
- Creació d'un grup impulsor per a promoure la millora dels canals de participació, així com posar els mitjans presencials i digitals necessaris per fer-los oberts, transparents i accessibles per afavorir la participació i la màxima diversitat de participants, tenint en compte la pluralitat i complexitat de les persones que comparteixen el territori de Ciutat Vella.

5. METODOLOGIA DE DESPLEGAMENT

El Pla d'Acció Intercultural de Ciutat Vella vol esdevenir, metodològicament, un pla transversal que serveixi com a marc competencial dels diversos agents que actuen al Districte. És per això que resulta necessari generar un sistema de coordinació eficient capaç d'abordar la complexitat que aquest repte presenta.

El desplegament del Pla suposa una planificació per un període de quatre anys, sent flexible a la realitat present i futura per la seva millor adaptació al territori. Això suposa la creació de diferents espais de governança i seguiment capaços de dirigir el pla cap els horitzons estratègics que demanda el Districte de Ciutat Vella en coherència amb el Pla d'Interculturalitat de la ciutat de Barcelona.

La metodologia que es presenta a continuació es basa en l'experiència de desplegament del Programa Eixample Intercultural així com de les propostes i aportacions aparegudes en el procés de creació d'aquest Pla d'Acció.

Espais de governança i seguiment

A l'hora de desplegar el Pla d'Acció Intercultural de Ciutat Vella es proposen dos espais de governança i un espai de coordinació que es descriuen a continuació. Aquests grups han de vetllar, en termes generals, per:

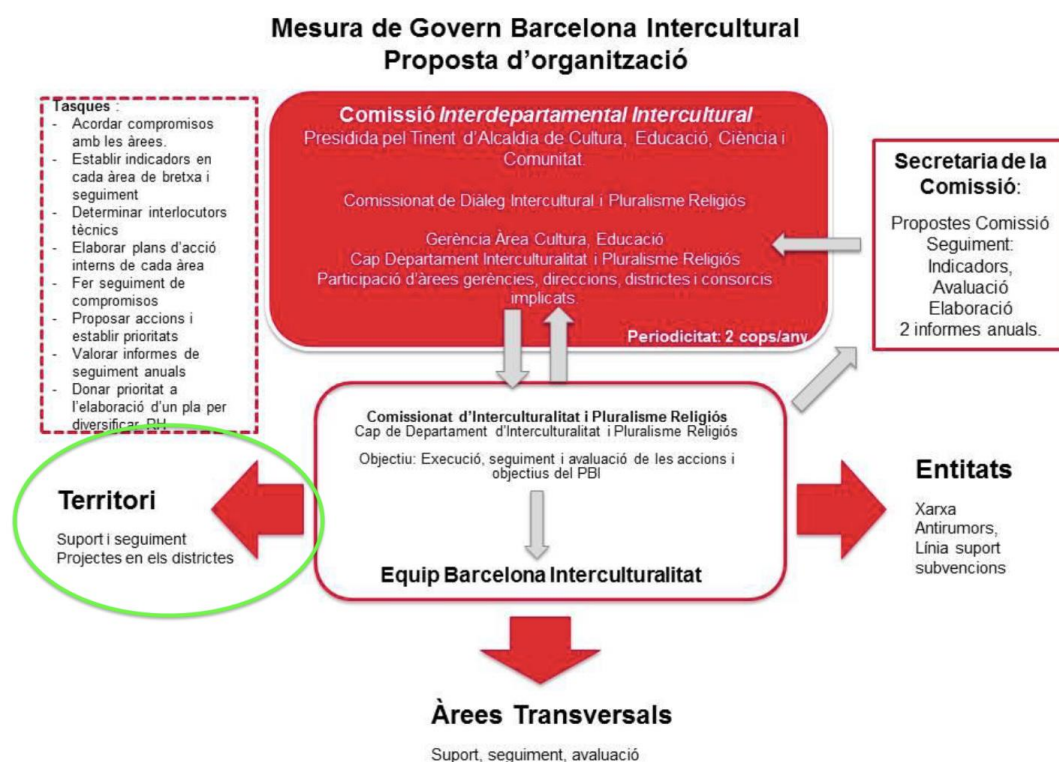
- a. Establir espais de coordinació estables entre els diversos responsables, especialment pel que fa a la coordinació de les actuacions del pla.
- b. Sistematitzar una observació continuada de la realitat que permeti avaluar i adaptar els objectius i les línies d'actuació de manera continuada.
- c. Establir mecanismes de coordinació i treball en xarxa entre els diversos agents dels diversos àmbits implicats, definint i delimitant competències, funcions i complementarietats.
- d. Fomentar una connexió dels diversos agents que permeti generar activitats conjuntes, compartir bones pràctiques, etc.

Espai	Funció	Composició
<p>Grup d'Acció Intercultural (GAI)</p> 	<p>El GAI és l'espai de governança en què es realitza el desplegament del Pla i el seu seguiment. És en aquest espai on:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ S'alineen els objectius de la ciutat amb els del territori. ➤ S'ajusten els límits a tenir en compte per engegar les accions que es vulguin emprendre al Districte. ➤ S'activen Grups de Treball per operativitzar els objectius del Pla en accions. ➤ Es comparteix la devolució del plans d'acció plantejats pels Grups de Treball. ➤ Es presenten programes i iniciatives interculturals. <p>En resum, és en aquest espai on es reflexiona sobre el futur estratègic del Pla de Districte i la seva operativització a través dels Grups de treball.</p>	<p>Persones tècniques del Districte (dels diferents departaments), per entitats del teixit associatiu que treballen i promouen la perspectiva intercultural i la defensa dels drets de les persones d'orígens i contextos culturals diversos (que intervenen en el districte) i pel Grup de Seguiment.</p>
<p>Grups de treball</p> 	<p>La seva funció és la de vetllar per assolir l'objectiu específic del Pla que s'han proposat entomar. Per tant, el seu rol és principalment operatiu.</p> <p>Poden rebre el suport d'agents de ciutat per la coordinació d'accions així com per alimentar les accions que es puguin generar del Pla d'Interculturalitat de Barcelona.</p> <p>Els grups es dissolen o es transformen quan han assolit l'objectiu treballat.</p>	<p>Membres del GAI que participen en la implementació d'un objectiu del Pla (la seva operativització territorial), entitats, col·lectius, veïns i veïnes de Ciutat Vella interpellades per l'objectiu i membres del Grup Coordinador.</p>
<p>Grup de Coordinador</p> 	<p>Espai de coordinació que té les següents funcions:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vetllar per la implementació del Pla d'Acció del Districte. ➤ Aliènar el desplegament del Pla d'Acció de Districte amb el Pla de la ciutat de Barcelona. ➤ Promoure el coneixement de programes i polítiques d'interculturalitat al districte. ➤ Detectar necessitats que calen incorporar al desplegament del Pla de Districte. 	<p>Grup compostat per la Secretaria Tècnica, representació del Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios, la gerència i la regidoria del districte.</p>

A més a més, amb el Pla d'Acció es reforça l'equip d'Interculturalitat en districte incorporant una Secretaria tècnica amb l'objectiu principal de garantir la implementació, impulsar els espais de governança i coordinació i impulsar la posada en marxa de les accions del Pla d'Acció.

La metodologia de desplegament del Pla contempla la conveniència de crear un espai de coordinació amb l'Equip Barcelona Interculturalitat (PROGBI) i els i les diferents tècniques de interculturalitat dels districtes de la ciutat. La Mesura de Govern de ciutat preveu la definició d'un espai de coordinació entre el PROGBI i els districtes⁸ en què es dona suport i seguiment als projectes d'interculturalitat en el territori.

Des del districte de Ciutat Vella es veu necessari poder fer que aquest espai de coordinació entre el PROGBI i el districte sigui un espai en què també el districte pugui aportar projectes, detecció de necessitats o actuacions per fer-les pujar al PROGBI.

En la mateixa línia, aquest espai hauria d'incorporar les 10 persones tècniques d'interculturalitat de cada districte de la ciutat per tal de promoure les sinergies i els aprenentatges mutus. Allò que el PROGBI transmet ho rebran tots els territoris i allò que ha implementat un territori es comunicarà i es transferirà tant al PROGBI com a la resta de districtes de la ciutat.

De fet, aquest espai, de treball entre el PROGBI i el territori, ja existeix actualment. És un espai de trobada dels referents d'interculturalitat de cada districte amb el PROGBI que es reuneixen dos cop l'any. Seria convenient repensar aquest espai per tenir la doble direccionalitat

⁸ En figura de la pàgina següent es presenta el sistema de governança que determina la mesura de govern "[Avançar cap a la interculturalitat. Instruments i mecanismes de governança](#)". S'ha encerclat en verd l'espai de coordinació que es pot ampliar.

convertint-lo en una passarel·la de coneixements i projectes entre ciutat i districtes. En definitiva, aquest espai de coordinació tècnica es reformularia atenent a aquest doble objectiu de la coordinació.

Metodologia de treball

Principis de funcionament

El GAI i Grups de Treball es regiran per dos principis que definiran la relació entre els seus membres i el seu funcionament intern:

1. **Simetria:** les opinions i interessos de tots els agents i persones que participen en aquests espais tenen el mateix valor.
2. **Consens:** les propostes que surten del GAI i dels Grups de Treball han de ser consensuades per part dels seus membres.

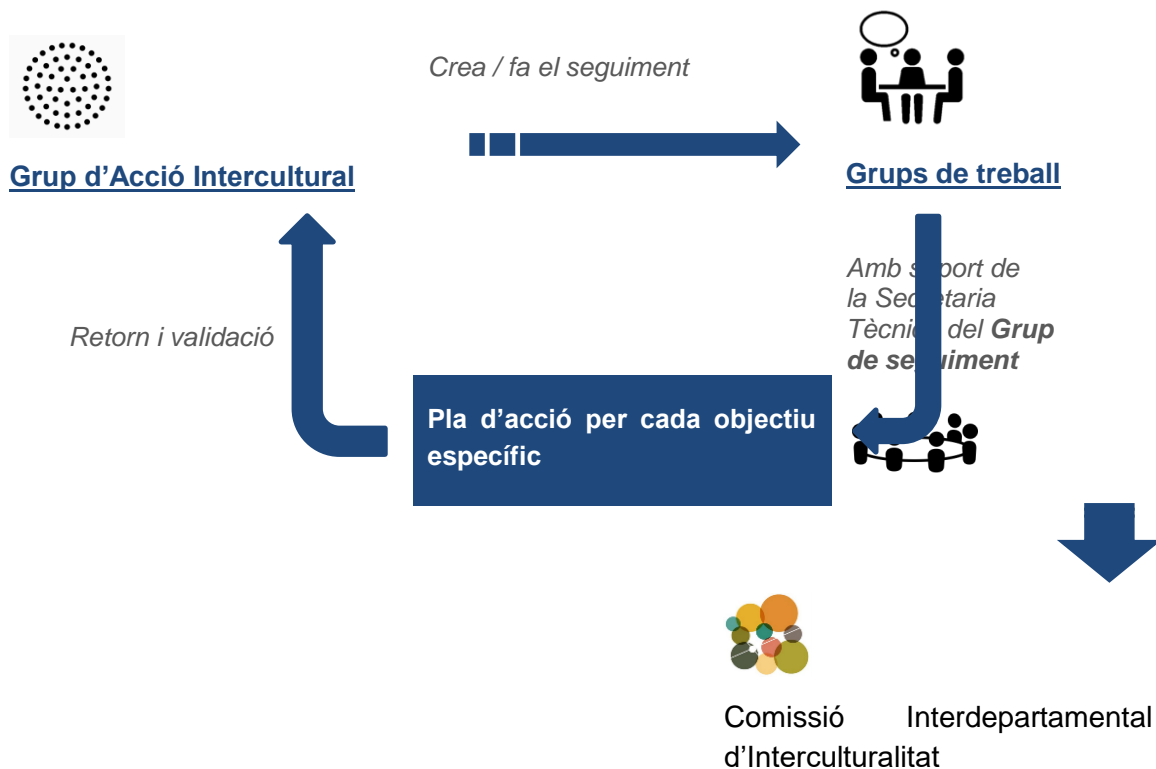
Procediment metodològic

El GAI impulsarà el desplegament del Pla d'Acció Intercultural de Ciutat Vella, en primer lloc amb la creació de Grups de Treball. En el GAI es debatrà i proposarà quins són els objectius que es volen operativitzar i dur a terme a través dels Grups de Treball. Per tant, caldrà realitzar un exercici que prioritzi els objectius del Pla per tal de desplegar-los.

El treball de desplegament del Pla començarà en el segon trimestre de 2022. De manera trimestral, el GAI s'anirà reunint i es donarà a conèixer l'estat de la implementació del Pla, es valorarà la metodologia de treball, el desplegament de noves activitats i la creació de nous Grups de treball en funció de les decisions de les participants. Per tant, el GAI i els Grups de treball funcionaran en simultaneïtat com dos espais independents però connectats entre si. Es preveu la realització de 4 sessions de treball del GAI cada any durant el temps de vigència del Pla d'Acció Intercultural de Ciutat Vella.

El Grup de coordinador es reunirà semestralment amb l'objectiu principal de revisar l'estat d'implementació del pla i la consecució d'objectius, així com per incorporar noves necessitats detectades i comprovar l'alineació del Pla d'Acció amb el Pla d'Interculturalitat de ciutat.

Es realitzarà un informe de seguiment amb freqüència bianual (seguint les directrius de l'informe de seguiment intern del PIB), en la meitat del període d'implementació del Pla i a partir de la seva finalització, on s'identificaran desviacions i necessitats d'ajustos. Es farà una devolució al GAI en una trobada oberta a veïns i veïnes del districte, entitats, col·lectius i grups municipals per compartir l'estat de desenvolupament del Pla.

Cada Grup de Treball constituït des del GAI assumirà la implementació d'un objectiu específic i es comprometrà a elaborar un pla d'actuació propi per poder-lo portar a terme en el Districte.

Per tant, cada grup de treball haurà de seguir les següents fases:

- **Fase 1. Composició del grup.** Abans d'iniciar l'elaboració del pla d'actuació per l'assoliment de l'objectiu del Grup es cercaran els agents clau que han de participar en el Grup de Treball.
- **Fase 2. Elaboració del Pla d'actuació.** El grup de treball concreta el seu objectiu en un pla d'actuació que sigui viable, atenent a les competències i possibilitats dels membres del Grup de Treball. El pla d'actuació defineix una acció que cal realitzar i que la seva consecució permetrà assolir localment l'objectiu establert. Així mateix, és convenient, en la mesura del possible, determinar quins seran els indicadors que ens permetran veure l'assoliment del pla.
- **Fase 3. Implementació de l'acció.** Un cop traçat el Pla d'actuació s'inicia la seva implementació per realitzar les accions proposades. Els membres del Grup del Treball impulsen la realització de l'acció que definida.
- **Fase 4. Avaluació de l'acció.** Un cop finalitzada l'actuació es realitza una valoració per detectar si s'ha assolit l'objectiu del Grup. La tasca del grup finalitzarà amb la presentació dels resultats obtinguts al GAI.

Els Grups de Treball s'organitzaran i treballaran amb el suport de la Secretaria Tècnica que forma part del Grup Coordinador. La Secretaria Tècnica s'encarregarà de convocar els grups, dirigir les sessions de treball, prendre acta de les trobades i redactar el pla d'acció elaborat per cada un dels grups.

Calendari

La vigència del present Pla d'Acció d'interculturalitat serà de quatre anys entre el vigent any 2022 i el 2025. Durant aquest període, les actuacions previstes pel Pla es desplegaran d'acord amb el següent calendari general:

- *Març-juny 2022*: Activació del GAI i creació de Grups de Treball per assolir els objectius específics previstos pel Pla.
- *Juliol-desembre 2022*: Elaboració del Pla d'actuació específic per part de cada Grup de treball, i presentació dels plans en el marc del GAI. El procés d'elaboració dels plans de cada Grup de Treball inclourà la definició dels indicadors de seguiment i avaluació de les accions a dur a terme.
- *Gener 2023-juny 2025*: Implementació de les actuacions previstes en els Plans d'acció de cada Grup de treball. Els membres de cada grup de treball es reuniran trimestralment en sessions de seguiment de les actuacions previstes. Un cop finalitzades les actuacions previstes, el grup presentarà els resultats obtinguts al GAI.
- *Gener 2023-juny 2025*: el GAI es reunirà trimestralment per a fer seguiment a la feina dels Grups de treball, i per valorar els avenços generals del Pla d'Acció Intercultural del Districte.
- *Juliol-desembre 2025*: El GAI, en col·laboració amb tots els Grups de treball, realitzarà l'avaluació de les actuacions realitzades, a partir dels indicadors d'assoliments dels objectius específics precedentment elaborats.
- *Durant tot el període*: El Grup coordinador seguiment es reunirà semestralment per revisar l'estat d'implementació del pla.

Pressupost

S'estima que **el Pla comptarà amb un pressupost mínim de 1.180.000 euros** per a finançar el desplegament de les mesures previstes durant els seus quatre anys d'execució.

Aquesta dotació pressupostària, tanmateix, podrà ser superior en funció dels requeriments econòmics de les accions proposades: quan la magnitud de les intervencions proposades faci necessari sobrepassar el pressupost anual, es treballarà per aconseguir el finançament addicional per a dur-les a terme.

A més de recursos econòmics, el Pla comptarà amb una secretaria tècnica dedicada a la implementació de les seves mesures i una tècnica d'Interculturalitat de la Direcció de Serveis a les Persones i el Territori de Districte de Ciutat Vella.

Annex I

El Pla d'Acció Intercultural del Districte de Ciutat Vella s'ha construït de manera participada i intersectorial amb diferents les àrees i departaments del Districte.

DIRECCIONS I DEPARTAMENTS DE CIUTAT VELLA

- Direcció de Serveis a les Persones i al Territori.
- Direcció del Servei de Llicències i Espai Públic.
  - Departament d'Obres i Manteniment.
  - Departament de Llicències.
- Direcció de Serveis Jurídics.
  - Departament de Serveis Jurídics i Inspecció.
- Departament de Comunicació.
- Departament de Recursos Interns.

DIRECCIONS I DEPARTAMENTS MUNICIPALS

- Direcció de Democràcia Activa i Descentralització.
- Direcció Operativa de Desenvolupament de Proximitat de Barcelona Activa.
- Guàrdia Urbana de Barcelona.
- Institut Municipal de Serveis Socials.
- Foment de Ciutat (Departament de Projectes estratègics, Comunicació i Participació i Departament del Pla de Barris).

EQUIPAMENTS DEL DISTRICTE

- Biblioteca Sant Pau – Santa Creu.
- Casa Barceloneta 1761.
- Casal de Barri Pou de la Figuera.
- Espai Jove Palau Alòs.

PROGRAMES I SERVEIS MUNICIPALS

- Equip de Dinamització Comunitària d'Espai Públic.

- Servei de Mediació Comunitària i Intercultural. Servei de Proximitat i Veïnatge de Ciutat Vella.
- Programa de Promoció Esportiva de Ciutat Vella.
- Oficina d'Afers Religiosos.
- Programa Barcelona Intercultural del Departament d'interculturalitat i Diversitat Religiosa.
- Projecte Baobab de la Direcció d'Educació.
- Punt JIP Ciutat Vella.
- PIJ Paral·lel.
- Servei de Salut

Annex II

EIXOS	OBJECTIUS	OBJECTIUS CONCRETS	PROPOSTES D'ACCIONS
1. Avaluació i coneixement	1.1. Dissenyar un sistema de seguiment i avaluació amb perspectiva intercultural per projectes específics.	1.1.1. Definició i incorporació d'indicadors d'interculturalitat als projectes.	<p>> Creació d'un llistat d'indicadors específics d'interculturalitat bàsics, indispensables, adaptables als diferents projectes i al cicle de vida de les persones. Treballar en col·laboració amb l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament.</p> <p>> Incorporació d'indicadors de perspectiva intercultural en les accions i projectes del districte.</p> <p>> Incorporació en les subvencions, contractacions i concursos públics de la mirada intercultural.</p> <p>> Desenvolupar el projecte "Abordatge de la salut mental des de la perspectiva intercultural i comunitària" amb l'objectiu principal de sistematitzar l'abordatge de la salut mental amb perspectiva intercultural construint, a partir de les pràctiques, indicadors de seguiment i avaluació per projectes.</p>
		1.1.2. Generar espais periòdics d'avaluació amb perspectiva intercultural amb el suport del Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios.	
	1.2. Introduir millores en la recollida de dades de les persones usuàries, professionals i en l'ús dels serveis per obtenir informació més rigorosa i compartida.	1.2.1. Avaluar l'accessibilitat dels serveis, espais i equipaments públics des de la perspectiva intercultural.	> Elaboració d'un diagnòstic de les dificultats d'accés dels i les persones vinculades amb comerços d'origen cultural divers per accedir a serveis de promoció econòmica i proposta de millores.
	1.3. Generar un sistema de retorn de resultats de projectes que impliqui a la ciutadania.	1.3.1. Incorporar a la ciutadania en l'avaluació de projectes.	1.3.2. Fer retorn dels projectes de l'administració a la ciutadania.

2. Formació i millora de les competències interculturals	2.1. Formar al personal de l'administració en perspectiva intercultural i millorar l'accés a formacions per part de la ciutadania en general	2.1.1. Formar al personal que fa atenció directa a la ciutadania en narratives antiracistes, competències interculturals i riquesa de la diversitat cultural.	> Creació del "banc de recursos" o "directori" intercultural del districte a partir del que els treballadors i treballadores de l'Ajuntament puguin estar informades sobre l'existència de la formació intercultural als equips, el catàleg d'activitats interculturals de l'espai Avinyó, de l'existència del Servei de Mediació Comunitària Intercultural, entre altres recursos.
		2.1.2. Formar als diferents departaments de l'administració sobre l'aplicació de la mirada intercultural a les diferents àrees de treball a través de formacions temàtiques.	> Definir mòduls dormatius adaptats a les diferents necessitats i contextos, i creació de recursos i materials pràctics per desenvolupar competències específiques en el diàleg intercultural i la seva aplicació a diversos àmbits
		2.1.3. Formar, dotar d'eines pràctiques i acompanyament als equips professionals dels equipaments de proximitat.	
		2.1.4. Generar un programa integral permanent de formació i competències interculturals pel personal de l'administració.	
		2.1.5. Formar al personal de l'administració en l'ús del criteri de 'lectura fàcil'.	> Impulsar la traducció en llenguatge senzill de procediments i comunicats en col•laboració amb l'IMPD a partir de la valoració de necessitats i d'una prioritització.

		2.1.6. Reforçar la formació antirumors i fomentar accions de sensibilització i debat	<p>> Consolidar el desplegament de l'Estratègia BCN Antirumors al districte amb l'objectiu que arribi a tots els barris incloent els que fins ara no havien tingut una estratègia pròpia com el barri de la Barceloneta</p> <p>> Desplegar el Projecte Barceloneta Diversa a través de diverses accions principals com la posada en marxa d'una estratègia antirumors a la Barceloneta, la consolidació d'una xarxa de col•laboració i accions de formació i acompanyament que permetin adquirir eines per a la lluita antiracista.</p> <p>> Impulsar accions de sensibilització i debat en diferents espais i equipaments de proximitat als barris (centres cívics, casals de barri, centres culturals, etc.)</p>
Eix 3. Models organitzatius: cap a una institució més intercultural	3.1. Incorporar la diversitat sociocultural de la ciutat en la composició d'equips de treball de l'Ajuntament i en la provisió de serveis	3.1.1. Generar criteris d'interculturalitat per l'oferta de treball i contractacions.	<p>> Desplegar al districte les accions del Pla de foment de la diversitat dels recursos humans municipals proposat al Pla d'Interculturalitat de Barcelona</p> <p>> Incorporació en les contractacions, concursos públics i plans d'ocupació de la mirada intercultural.</p> <p>> Definició d'indicadors específics per a operativitzar la categoria d'"interculturalitat" e incorporar-la com criteri avaluable en els plecs de contractació pública.</p>
		3.1.3. Crear equips de comunicació diversos.	<p>> Facilitar la contractació de personal laboral d'origen divers entre el personal externalitzat municipal -sempre que es justifiqui per necessitats del servei- a través de la introducció de clàusules en els plecs tècnics com el coneixement de llengües per part de professionals de determinats serveis.</p> <p>> Introduir en els processos d'externalització d'equipaments (centres cívics, equipaments culturals, centres esportius, casals de barri, etc.) clàusules de respecte de la diversitat i foment de la interculturalitat en les seves activitats i garantir un mínim de professionals amb capacitats multilingües.</p>

		3.1.2. Transversalitzar i aterrar el marc d'una narrativa intercultural al conjunt de direccions i departaments del districte.	
Eix 4. Co-producció, participació, interacció positiva i diàleg intercultural per a la pràctica democràtica	4.1. Promoure la cultura i la pràctica del diàleg intercultural com a instrument fonamental de l'acció municipal conjuntament amb la ciutadania	4.1.1. Promoure espais de diàleg intercultural en diversos àmbits d'actuació de districte.	<p>> Facilitar l'aparició natural d'espais de diàleg intercultural a partir de la transformació de la programació i la manera de fer-la, especialment en equipaments de proximitat com els centres cívics o els casals de barri.</p> <p>> Seguir impulsant els espais de participació, diàleg i interacció positiva entre les diverses confessions i amb la resta de la ciutadania recolzant iniciatives com les del Grup Interreligió del Raval, la Nit de les Religions, els iftars comunitaris oberts i altres actes festius, etc.</p>
	4.2. Afavorir la generació d'espais i oportunitats per a la interacció positiva i la generació de vincles i relacions en condició d'igualtat	4.2.1. Promoure oportunitats d'interacció positiva a partir d'interessos comuns i activitats i espais comunitaris, de socialització i esportius.	<p>> Desplegar accions en el marc de l'actual Pla de barris del Raval per afavorir els espais d'interacció i generació de vincles entre els veïns i veïnes en els diferents àmbits prioritaris (salut comunitària, educació i cultura, etc.). Incorporar la mirada intercultural al desenvolupament del mapa d'agents culturals i d'educació comunitària.> Continuar amb el desplegament dels diferents Plans i Programes (Pla de Mobilitat del Districte, Protegim les escoles, etc.) que reforcen l'aposta per prioritzar l'espai per a vianants, pacificació de carrers, accessos i espais de relació a les escoles, espais infantils, com a llocs d'interacció entre veïnes i veïns d'origen i contextos culturals diversos i que alhora afavoreixi la percepció d'un espai públic més segur i més saludable.</p>
		4.2.2. Reforçar els instruments i equips de mediació i gestió de conflictes des de la perspectiva intercultural	<p>> Seguir impulsant el Servei de Mediació Comunitària i Intercultural. Un servei de continuïtat que treballa per teixir relacions de proximitat entre veïns i veïnes tenint present la diversitat cultural del territori. S'implementa a través de la mediació individual, grupal i/o comunitària per tal de promoure vincles a partir del reconeixement i potencialitat de la diversitat veïnal.</p>

<p>4.3. Garantir la presència i representació de la diversitat de la ciutadania del districte i fomentar la seva participació en els diferents espais de participació i presa de decisions.</p>	<p>4.3.1. Impulsar estratègies de suport per facilitar la participació de persones i entitats de col·lectius de diferents perfils i procedències a les xarxes associatives del districte i òrgans participatius.</p>	<p>> Creació d'una taula de treball entorn al foment de la participació amb l'objectiu de desplegar accions concretes per transversalitzar la participació efectiva de persones d'origen divers que ara mateix no se senten interpel·lades als òrgans de participació</p>
<p>4.4. Fomentar mètodes i pràctiques de co-producció amb una perspectiva intercultural a les diferents àrees de l'administració.</p>	<p>4.4.1. Fomentar la co-producció en el disseny d'activitats dels equipaments públics.</p>	<p>> Promoció de la participació de col·lectius diversos en la programació cultural dels Casals de barri de forma activa.</p> <p>> Garantir una perspectiva intercultural en la programació general dels Centre Cívics, fent especial incís en les exposicions i tallers, amb proximitat amb les entitats del territori, i avaluar-ne el contingut de forma qualitativa.</p> <p>> Creació d'espais de confiança entre l'administració i la ciutadania als equipaments municipals. Aquests espais tenen la funció de conèixer la realitat de les entitats i col·lectius del territori i fer més estrets els vincles de col·laboració.</p>

		<p>4.4.2. Fomentar la co-producció en el disseny d'estratègies i productes comunicatius.</p>	<ul style="list-style-type: none"> > Desplegar el Projecte de comunicació comunitària al Raval. Elaborar un llistat de mitjans de comunicació diversos per la difusió de certs continguts. > Incloure la comunicació intercultural en els plans de l'administració, associant-la a indicadors específics. > Comptar amb mitjans de comunicació diversos existents per la co-producció i difusió de continguts. > Desplegar el Projecte pilot amb el Diari del Raval que consisteix en la traducció d'alguns articles en diverses llengües que es parlen al Raval i coproducció continguts per part de nous entitats o col·lectius d'origen cultural divers. > Difusió del calendari anual de celebracions del Raval impulsat pel Grup Interreligiós del Raval i fomentar la iniciativa des d'una perspectiva comunitària per a la resta de barris del districte. Incorporar el calendari de celebracions en la planificació de les campanyes de comunicació del districte.
		<p>4.4.3. Potenciar i reconèixer les xarxes de connexió informals que existeixen en certes comunitats a l'hora de promoure activitats i fer arribar informació a persones a les que no s'està arribant.</p>	
		<p>4.4.4. Incloure a la comunitat educativa i la comunitat comercial com a agents clau en els processos de co-producció i de participació.</p>	<ul style="list-style-type: none"> > Desplegar el Projecte Acompanyament del comerç d'origen cultural divers que ofereix atenció, acompanyament i suport a comerciants d'origen cultural divers a comerços dels barris del Raval i Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera. En una segona fase portar a terme el seu desplegament també al barri de la Barceloneta i Gòtic. > Informar sobre el projecte CASBA (Comerç Accessible Sense Barreres) per poder assessorar als comerços d'origen cultural diversos que hi vulguin participar, conjuntament amb el servei de mediació comunitària si cal.

		4.4.5. Fomentar la co-producció en els processos de participació ciutadana.	<p>> Generació d'un decàleg d'elements a tenir en compte a l'hora de produir o dissenyar un procés participatiu on s'estableixin criteris clars a l'hora de generar processos de co-producció (criteris de transparència, rols dels agents, càrrega de feina, etc.).</p> <p>> Promoure la multicanalitat de formes de participació de la ciutadania en els processos participatius. Garantir la comunicació amb persones d'altres orígens, alhora que amb les persones amb discapacitat mitjançant suports (subtitulació en pantalla dels actes públics, ús del llenguatge senzill, etc.).</p>
		4.4.6. Identificar, reconèixer i potenciar el vincle amb les diferents entitats i col·lectius del districte.	> Potenciar i ampliar el sociograma d'entitats i col·lectius del districte presents al territori, tant si col·laboren o no amb l'administració pública i fent especial atenció a nous referents i persones joves. Identificar espais i oportunitats per a la interacció positiva.
		4.4.7. Fomentar la co-producció en els processos de producció respecte la memòria col·lectiva d'origen divers	
		4.4.8. Fomentar la participació de la comunitat educativa en la co-producció de l'educació comunitària.	> Seguir impulsant els processos d'acompanyament Potenciar la col·laboració iniciats entre el Servei de Mediació Comunitària Intercultural i els educadors i educadores socials (Pla de Barris) amb els centres educatius del Districte per tal de facilitar la comunicació el diàleg, el reconeixement mutu i la participació de les famílies amb els equips i les dinàmiques dels centres educatius. Facilitar la seva implicació en les xarxes i accions d'educació comunitària del territori.
	4.5. Millorar la comunicació interna de l'administració per la implementació de la perspectiva intercultural en els projectes.	4.5.1. Promoure la compartició d'experiències i continguts que es generen als diferents departaments de l'administració.	> Generació d'un espai de reflexió interconsulta entre diferents departaments per assolir la co-producció amb perspectiva intercultural als projectes.
Eix 5. Accessibilitat	5.1. Garantir la igualtat de tracte i d'accés de tothom als serveis i equipaments municipals	5.1.1. Millorar i reformular de manera coordinada la recollida d'informació de les persones usuàries dels serveis municipals per permetre la identificació i el seguiment de les possibles barreres d'accés amb indicadors compartits i amb dades desagregades per sexe.	

		5.1.2. Seguiment del compliment de la mesura de govern "Garantia del tracte igualitari sobre la diversitat religiosa quant a la realització d'activitats puntuals a l'àmbit públic" (2017).	
	5.2. Millorar l'accessibilitat lingüística dels projectes i serveis de l'administració.	5.2.1. Identificar els projectes i serveis bàsics que precisen de traducció en diversos idiomes.	<ul style="list-style-type: none"> > Incorporar els serveis de traducció a l'inici de disseny de continguts dels projectes per la seva posterior traducció de la manera més idònia. > Generació d'una base de dades de serveis de traducció disponibles per tot el personal de l'administració. > Creació d'un recull de bones pràctiques que s'han portat a terme per generar activitats que contemplin el multilingüisme.

5.2.2. Dissenyar projectes que incrementin l'accessibilitat de la població destinatària des d'una perspectiva interseccional.

- > Generació de materials audiovisuals traduïts de suport als projectes o serveis. Garantir el subtítulat per facilitar la comprensió a les persones sordes de comunitats diverses i la audiodescripció per facilitar la comprensió a les persones cegues d'altres orígens.
- > Desplegar el Projecte Salut corporal i emocional per a dones amb bagatge migratori al barri del Casc Antic, que té l'objectiu d'oferir dispositius grupals adaptats a les condicions de gènere i identitat cultural, tenint en compte els malestars psico-corporals que viuen les dones migrades en contextos d'acollida; i potenciar l'accessibilitat a serveis municipals i comunitaris de salut, per a que les dones migrades els puguin conèixer, participar-hi i vincular-s'hi.
- > Implementar el Pla d'Acció Comunitària en salut al Raval 2021-2023 per reduir i/o revertir els eixos que generen un accés desigual a la salut i facilitar la participació des de la diversitat.
- > Desplegar el Projecte d'acompanyament terapèutic intercultural a través del Taller d'expressió, moviment i cures per a la millora de la salut psicoemocional de dones amb recorregut migratori.
- > Desplegar una estratègia triple en el camp del lleure educatiu de Ciutat Vella. Aquesta estratègia té l'objectiu d'augmentar el nombre de persones joves d'origen cultural divers als centres de lleure, i preveu l'organització:
  - de formacions per monitors/es de lleure dirigides a joves de contextos culturals diversos
  - de suport en la inserció laboral dels joves que han obtingut el títol de monitor/a o director/a d'activitats de lleure infantil i juvenil i que es trobin en el procés de cerca de feina en el camp del lleure educatiu
  - de trobades formatives-vivencials amb monitors/es d'esplais, caus i altres entitats de lleure
- > Evaluar el projecte d'aprenentatge de llengües maternes per a infants i català per famílies portat a terme fins el curs 2019-2020 i plantejar tornar a desplegar-lo tenint en compte com donar resposta a la triple estratègia: generar espais de conciliació per famílies amb infants possibilitant l'aprenentatge del català, la connexió dels infants i adolescents amb la seva llengua materna com a acció de reconeixement i posada en valor del seu bagatge cultural familiar i l'acostament des de la proximitat als centres educatius públics del districte.

> Donar suport a les entitats i serveis que treballen la millora de l'ocupabilitat i que atenen a població d'origen cultural divers.

> Potenciar l'accés d'entitats i comerços d'origen cultural divers a les diferents subvencions i ajudes que existeixen.

5.3. Generar mètodes de comunicació més accessibles a la població diversa, més enllà del llenguatge escrit.	5.3.1. Reforçar els recursos relacionats amb la 'lectura fàcil'.	<p>> Elaboració d'una guia de recomanacions per la implementació del criteri de 'lectura fàcil' .</p> <p>> Validació del format presentat de lectura fàcil en la realització de les actes dels consells de barri introduït des d'Accessibilitat a la Comunicació.</p>
	5.3.2. Potenciar la comunicació oral.	<p>> Incorporació d'una estratègia de difusió oral en els projectes i activitats. > Incorporació de codis QR i/o vincles que facilitin l'accès (tenint especialment en consideració a les persones cegues) a les explicacions de projectes o serveis escrits amb els que s'accedeixi a un àudio explicatiu en diferents idiomes.> Seguir treballant a través del Servei de Mediació Comunitària i Intercultural en la millora de la transmissió oral d'informacions a nivell comunitari com un dels ponts per fer més accessible la relació amb l'administració i generar capilaritat amb les veïnes i veïns del districte.</p>
	5.3.3. Reforçar la comunicació visual.	
5.4. Facilitar l'accessibilitat de la ciutadania a la gestió d'activitats a l'espai públic.	5.4.1. Revisar la normativa relacionada municipal relacionada amb la concessió de permisos per activitats a l'espai públic per adequar-se a la realitat dels usos actuals.	<p>> Incloure a la normativa actual la regulació de certes activitats periòdiques que s'han instaurat i que ara són considerades excepcions.</p>
	5.4.2. Potenciar els centres cívics i equipaments i serveis juvenils com a figura facilitadora en la creació d'activitats a l'espai públic amb col·lectius diversos.	<p>> Revisió de la Mesura de Govern Criteris per a la realització d'activitats a la via pública per tal d'incloure totes aquelles activitats que es fan de manera periòdica que per la seva pròpia naturalesa no s'adeqüen a la norma general d'aquesta Mesura de Govern.</p> <p>> Facilitar la coordinació entre entitats per donar suport a col·lectius no formalitzats sota una entitat jurídica per tal que puguin accedir a la cobertura d'assegurances i a l'organització d'activitats.</p>
5.5. Implementar eines i mètodes de participació innovadors per tal de connectar amb la diversitat cultural del districte.	5.5.1. Contemplar els múltiples canals de participació en el disseny de projectes tenint en compte el perfil de persones al qual es vol arribar.	<p>> Generació d'espais de 'connexió' en els processos participatius per garantir que aquesta no es veu compromesa per problemes d'accessibilitat.</p>

		<p>5.5.2. Millorar la comunicació dels processos participatius amb la ciutadania amb perspectiva intercultural per tal de gestionar expectatives i fer un exercici de transparència.</p>	<p>> Generació de materials específics sobre experiències participatives que contemplen una major accessibilitat per tal de garantir l'accessibilitat comunicativa en els processos participatius.</p>
		<p>5.5.3. Generar espais de reflexió pel disseny de processos participatius amb la ciutadania.</p>	<p>> Creació d'un grup impulsor per a promoure la millora dels canals de participació, així com posar els mitjans presencials i digitals necessaris per fer-los oberts, transparents i accessibles per afavorir la participació i la màxima diversitat de participants, tenint en compte la pluralitat i complexitat de les persones que comparteixen el territori de Ciutat Vella.</p>